

Diweddariad ar Gynllun Gweithredu Strategaeth Hyrwyddo'r Gymraeg y Cyngor 2022 – 2027

Mae'r ddogfen hon ar gael yn Saesneg.

This document is available in English

Cyflwyniad

Yn unol â cham gweithredu 3.14, adolygwyd Cynllun Gweithredu Strategaeth Hyrwyddo'r Gymraeg 2022-2027 ar ddiwedd Blwyddyn 2 yn 2024. Gwnaethom siarad â phartïon â diddordeb drwy gyfarfodydd Fforwm y Fro a gynhaliwyd yn 2024. Gwnaethom hefyd siarad ag adrannau, timau a sefydliadau sydd â diddordeb penodol neu a enwyd fel partïon â chyfrifoldeb. Gwnaethom wahodd partïon â diddordeb a chyrrff cyfrifol i gwblhau arolwg am Gynllun Gweithredu Strategaeth Hyrwyddo'r Gymraeg i roi adborth ar eu camau gweithredu: a ydynt yn hapus gyda'u camau gweithredu, a fyddent yn newid unrhyw beth, beth y byddent yn ei newid, a thystiolaeth i gefnogi newid. Rydym hefyd wedi ystyried amcanion lles y Cynllun Corfforaethol newydd wrth adolygu Cynllun Gweithredu Strategaeth Hyrwyddo'r Gymraeg.

Thema 1: Cynyddu nifer y siaradwyr Cymraeg

1.1	Nodau: Parhau i fonitro ac asesu'r galw am addysg Gymraeg drwy siarad â rhieni newydd a rhieni cyn-ysgol		
Gweithgaredd	Adeiladu ar waith gan Fenter Bro Morgannwg mewn sesiynau Amser Stori i ddod ag addysg Gymraeg i sylw rhieni.	Targed erbyn 2027	Casglu ffigurau arolwg gan rieni newydd a rhieni cyn-ysgol drwy amrywiaeth o ddulliau bob blwyddyn i lywio'r broses o gynllunio ar gyfer lleoedd ysgol ac adeiladau ysgol.
Cyfrifoldeb	Cyngor Bro Morgannwg (Dysgu a Sgiliau) mewn partneriaeth â: Dechrau'n Deg; Menter Bro Morgannwg; Mudiad Meithrin; Bwrdd Iechyd Caerdydd a'r Fro; holl bartneriaid eraill y Fforwm y Fro.	Cysylltiad ag amcan Lles yn y Cynllun Corfforaethol	1 - Creu lleoedd gwyb i fyw, i weithio ac i ymweld 2 - Parchu a dathlu'r amgylchedd
Diweddariad Cynhelir Asesiad o Ddigonolrwydd Gofal Plant gan yr Awdurdod Lleol bob 5 mlynedd; cwblhawyd yr asesiad diweddaraf ym mis Mehefin 2022. Mae un o'r ffynonellau data a gasglwyd o'r arolwg rhieni/gofalwyr yn rhoi syniad o faint o blant sy'n mynychu darpariaeth cyfrwng Cymraeg ar hyn o bryd a beth yw'r galw am ofynion gofal plant. Yn ychwanegol at hyn, cesglir data o ffynonellau amrywiol i gefnogi rhaglenni gofal plant Llywodraeth Cymru, gan gynnwys y Cynnig Gofal Plant i Gymru, y cynnig gofal plant Dechrau'n Deg a'r rhaglen gyfalaf gofal plant sy'n cefnogi datblygiad a/neu gynyddu argaeledd lleoedd gofal plant cyfrwng Cymraeg i ysgogi'r galw.			
1.2	Nodau: Datblygu a chefnogi Cylchoedd Meithrin a Chylchoedd Ti a Fi fel trothwy i addysg Gymraeg		
Gweithgaredd	Parhau i asesu a monitro Cylchoedd Meithrin a Chylchoedd Ti a Fi o ran y galw presennol ac yn y dyfodol, opsiynau lleoliad a materion perthnasol eraill. Defnyddio grwpiau Cymraeg eraill fel Amser Stori i hyrwyddo Cylchoedd Meithrin a Chylchoedd Ti a Fi. Gwneud gwaith i sicrhau bod Cylchoedd Meithrin a Chylchoedd Ti a Fi yn opsiynau deniadol i deuluoedd o bob	Targed erbyn 2027	Cynyddu nifer y plant yng Nghylchoedd Meithrin gan 20% o ffigur 2022 erbyn 2027. Adrodd ar gynnydd bob blwyddyn.

	cefnidir.		
Cyfrifoldeb	Cyngor Bro Morgannwg (Dysgu a Sgiliau) mewn partneriaeth â: Mudiad Meithrin; Menter Bro Morgannwg; Cyngor Bro Morgannwg; Dechrau'n Deg	Cysylltiad ag amcan Lles yn y Cynllun Corfforaethol	3 - Rhoi dechrau da mewn bywyd i bawb
Diweddariad Er mwyn cyrraedd y targed ar gynyddu nifer y lleoedd gofal plant cyfrwng Cymraeg 20%, mae trafodaethau parhaus wedi bod yn cael eu cynnal i ehangu darpariaethau gofal plant cyfrwng Cymraeg ym Mro Morgannwg. Fel rhan o raglen Cyfalaf Gofal Plant Llywodraeth Cymru: - Fel rhan o raglen Cyfalaf Gofal Plant Llywodraeth Cymru: Mae adeilad newydd yn cael ei drafod ar gyfer Cylch Meithrin Y Bont-faen. Byddai hyn yn cynyddu nifer y lleoedd gofal plant bymtheg ac yn ymestyn yr ystod oedran i gefnogi plant o flwydd oed. Mae'r cais i Lywodraeth Cymru ar ffurf ddrafft. - Mae cais hefyd wedi'i ddrafftio i ddarparu adeilad gofal plant newydd ar gyfer Cylch Meithrin Pen-y-Garth i gefnogi cynnydd o leiafswm o bedwar ar ddeg o leoedd gofal plant. - Mae trafodaethau'n parhau ynghylch cyfleuster gofal plant ar neu yn agos i Ysgol Sant Baruc yng Nglannau'r Barri. Rhagwelir y byddai'r adeilad gofal plant newydd hwn yn creu o leiaf ddeg ar hugain o leoedd gofal plant.			
1.3	Nodau: Cynyddu nifer yr oedolion sy'n dysgu Cymraeg		
Gweithgaredd	Monitro'r rhai sy'n dysgu'r Gymraeg ar draws ystod o nodweddion gwarchodedig a thargedu marchnata a chysiau at grwpiau sy'n llai tebygol o fynychu.	Targed erbyn 2027	Parhau i gynyddu nifer y cofrestriadau gan 10-20% bob blwyddyn a dechrau monitro cofrestriadau a dilyniant dysgwyr o wahanol grwpiau fel cefndiroedd LHDTC+ neu fwyafrif byd-eang.
Cyfrifoldeb	Cyngor Bro Morgannwg (Dysgu a Sgiliau) mewn partneriaeth â: Canolfan Dysgu Cymraeg Genedlaethol	Cysylltiad ag amcan Lles yn y Cynllun Corfforaethol	2 - Parchu a dathlu'r amgylchedd 3 - Rhoi dechrau da mewn bywyd i bawb
Diweddariad Cynyddodd nifer y cofrestriadau yn 2024/25 lai nag 20%. Cyfyngwyd ar nifer y cyrsiau a gynigiwyd ym mis Medi 2024 oherwydd cyfyngiadau ariannol, a oedd yn cyfyngu ar nifer y cofrestriadau posibl.			

O ran pobl iau, cofrestrodd llai na 100 o bobl rhwng 18 a 25 oed ar gwrs yn 2024/25. O'r rhain, mae dros 10% ar ôl heb gwblhau. Mae Dysgu Cymraeg y Fro yn hyrwyddo'r cynllun cenedlaethol Dysgu Cymraeg i gynnig cyrsiau Cymraeg am ddim i bobl ifanc 16-25 oed.

Mynychodd Dysgu Cymraeg y Fro nifer o ddigwyddiadau Cymunedau am Waith a digwyddiadau cyflogadwyedd lleol ledled Bro Morgannwg, gan hyrwyddo dysgu Cymraeg fel sgil bwysig i geiswyr gwaith. Gweithiodd Dysgu Cymraeg y Fro yn agos gyda Dysgu Oedolion yn y Gymuned i ddarparu dosbarthiadau priodol.

1.4	Nodau: Cynyddu nifer y dysgwyr sy'n symud o lefelau Mynediad a Sylfaen i gyrsiau lefel Uwch		
Gweithgaredd	Rhoi cymorth a chanllawiau wedi'u targedu i annog dysgwyr i symud i lefel uwch o ruglder	Targed erbyn 2027	Cynyddu cyfraddau dilyniant gan 20% i lefelau uwch o ffigyrau gwaelodlin 2022
Cyfrifoldeb	Cyngor Bro Morgannwg (Dysgu a Sgiliau) mewn partneriaeth â: Y Ganolfan Dysgu Cymraeg Genedlaethol	Cysylltiad ag amcan Lles yn y Cynllun Corfforaethol	2 - Parchu a dathlu'r amgylchedd 3 - Rhoi dechrau da mewn bywyd i bawb
Diweddariad			
Aeth llawer o ddysgwyr ymlaen i lefelau uwch. Mae wedi bod yn anodd cofnodi cyfraddau dilyniant. Ein nod yw canolbwyntio ar hyn ar gyfer 2025-26.			
1.5	Nodau: Cyflwyno a chefnogi gwersi Cymraeg a chyrsau e.e. Cymraeg Gwaith i wella sgiliau Cymraeg ymhlith staff y Cyngor		
Gweithgaredd	Hyrwyddo dysgu'r Gymraeg drwy gyfrwng cyrsiau Iaith Gwaith fel budd yn y gweithle, datblygiad proffesiynol, ac yn hanfodol i'r busnes. Sicrhau bod staff yn cael eu cefnogi a'u hannog i fynychu a chwblhau cyrsiau Iaith Gwaith, ac i symud ymlaen i lefelau pellach. Rhoi gwybodaeth i reolwyr i gefnogi staff mewn cyrsiau Iaith Gwaith. Cynyddu nifer y staff sy'n dysgu'r Gymraeg gyda'r nod o gynyddu'r gwasanaeth Cymraeg a ddarperir gan y Cyngor.	Targed erbyn 2027	a) Cynyddu nifer y cofrestriadau ar bob lefel, yn enwedig Mynediad, gan 20% o ffigurau 2023. b) Cynyddu cyfraddau dilyniant o Fynediad i Sylfaen, Sylfaen i c) Ganolradd, a Chanolradd i Uwch gan 20% o ffigurau 2023. d) Cynyddu nifer y staff sy'n cwblhau cwrs ar unrhyw lefel o gyfraddau 2023. e) Dau dîm i gwblhau cwrs Cymraeg pwrpasol bob blwyddyn

	Ystyried cyrsiau pwrpasol sy'n benodol i dimau/gwasanaethau i roi hwb i sgiliau Cymraeg.		
Cyfrifoldeb	Cyngor Bro Morgannwg (Dysgu a Sgiliau) mewn partneriaeth â: Y Ganolfan Dysgu Cymraeg Genedlaethol	Cysylltiad ag amcan Lles yn y Cynllun Corfforaethol	2 - Parchu a dathlu'r amgylchedd 3 - Rhoi dechrau da mewn bywyd i bawb 4 - Cefnogi ac amddiffyn y rhai sydd ein hangen

Diweddariad

Cynigiwyd cyrsiau Cymraeg Gwaith ar bob lefel o Fynediad/Mynediad i Gloywi/Hyfedredd. Dechreuodd y rhan fwyaf o'r cyrsiau ym mis Medi 2024, ond dechreuodd rhai ym Mynediad/Mynediad a Sylfaen/Foundation ym mis Ionawr 2025.

Erbyn Ebrill 2025, roedd 29 aelod o staff Cyngor Bro Morgannwg naill ai ar y gofrestr ar gyfer dosbarth Cymraeg Gwaith neu wedi cwblhau dosbarth Cymraeg Gwaith. Mae hyn mewn cymhariaeth â'r targed o 64 a osodwyd gan Gymraeg Gwaith. Roedd 7 aelod ychwanegol o staff yn mynychu cyrsiau yn y gymuned gyda Dysgu Cymraeg y Fro yn Palmerston.

Presenoldeb:

- Dechreuodd 47 aelod o staff gyrsiau Cymraeg Gwaith yn ystod 2024/25.
- Erbyn Ebrill 2025, roedd 29 aelod o staff yn dal i fynychu eu cwrs.

Dilyniant:

- 1 aelod o staff wedi symud ymlaen o Ganolradd i Uwch ym mis Medi 2024
- Symudodd 1 aelod o staff ymlaen o Fynediad to Sylfaen ym mis Ionawr 2025.
- Symudodd 7 aelod o staff ymlaen o Sylfaen i Ganolradd ym mis Ionawr 2025.

Ymyrraeth Cymraeg Gwaith:

Cawsom drafferth gyda niferoedd isel ar gyfer ein cyrsiau Cymraeg Gwaith yn 2024/25. Fe wnaeth y Ganolfan Dysgu Cymraeg Genedlaethol ein cyngori ym mis Awst 2024 fod perygl o golli ein cyllid Cymraeg Gwaith. Yn dilyn hynny, cynhyrchwyd adroddiad ar gyfer y Tîm Arweinyddiaeth Strategol ym mis Medi 2024 i dynnu sylw at y sefyllfa a gwneud rhai argymhellion o gamau gweithredu i geisio mynd i'r afael â'r materion. Buom hefyd yn siarad mewn cyfarfodydd rheoli i annog rheolwyr i gefnogi staff sy'n dilyn cyrsiau Cymraeg. Byddwn yn darganfod yn Chwarter 1 ar 2025/26 a fydd cyllid Cymraeg Gwaith yn parhau. Fodd bynnag, nid yw'r ffigurau cyfredol yn edrych yn addawol. Byddwn yn parhau i hyrwyddo cyrsiau Cymraeg ac yn annog cymaint o staff â phosibl i ddilyn cyrsiau Cymraeg.

1.6	Nodau: Rhoi cyfleoedd i rieni a phlant ddysgu ac ymarfer eu Cymraeg gyda'i gilydd		
Gweithgaredd	Trefnu sesiynau amser stori yn Gymraeg mewn amryw leoliadau yn y Fro, yn arbennig mewn llyfrgelloedd. Trefnu cyrsiau i deuluoedd lle gall oedolion a phlant fwynhau gweithgareddau sy'n cefnogi dysgu'r iaith.	Targed erbyn 2027	Sefydlu sesiynau amser stori ym mhob un o'r prif drefi a'u cynnwys yn rhan o'r ddarpariaeth prif ffrwd. Trefnu cyrsiau iaith teuluol yn ystod gwyliau'r ysgol.
Cyfrifoldeb	Cyngor Bro Morgannwg (Dysgu a Sgiliau) mewn partneriaeth â: Menter Bro Morgannwg; Mudiad Meithrin; Bwrdd Iechyd Caerdydd a'r Fro	Cysylltiad ag amcan Lles yn y Cynllun Corfforaethol	2 - Parchu a dathlu'r amgylchedd 3 - Rhoi dechrau da mewn bywyd i bawb

Diweddariad

Elfen allweddol o raglen ymgysylltu Menter Bro Morgannwg gyda theuluoedd cyn-ysgol yw'r sesiynau Amser Stori/Story Time mewn llyfrgelloedd mewn pedair tref ar draws y sir. Mynychodd dros 3,000 o blant ac oedolion dros y flwyddyn. Mae'r Fenter hefyd wedi trefnu i benaethiaid ysgolion cynradd Cymraeg lleol ddod i sesiynau i ddechrau cyflwyno'r syniad o addysg Gymraeg. Mynychodd y dosbarth meithrin o Ysgol Dewi Sant yn Llanilltud Fawr sesiwn Amser Stori ym mis Mai 2024 hefyd. Cynhaliwyd sesiynau Amser Stori arbennig dros y Nadolig. Datgelodd arolwg bach o fynychwyr un sesiwn fod sesiynau Amser Stori/Story Time wedi helpu i lunio meddyliau rhieni am addysg cyfrwng Cymraeg

1.7	Nodau: Parhau i ddatblygu ac integreiddio'r strategaeth Mwy Na Geiriau ar draws y gyfarwyddiaeth Gwasanaethau Cymdeithasol		
Gweithgaredd	Parhau i ddiweddaru'r cynllun gweithredu Mwy Na Geiriau a sicrhau bod gwaith yn cael ei wneud i weithio tuag at y camau gweithredu, bod blaenoriaethau'n cael eu gosod, a bod amcanion yn cael eu cyflawni.	Targed erbyn 2027	Mwy o ddefnyddwyr gwasanaeth yn cyrchu gwasanaethau drwy gyfrwng y Gymraeg. Mwy o staff y Gwasanaethau Cymdeithasol yn gallu cynnig gwasanaethau yn Gymraeg.

	Gweithio ar draws y Gwasanaethau Cymdeithasol i wreiddio'r Cynnig Iaith, cynyddu gallu Cymraeg staff y Gwasanaethau Cymdeithasol, a hyrwyddo Safonau'r Gymraeg.		(adroddir ar y ddau darged hyn yn adroddiad blynyddol y Cyfarwyddwr Gwasanaethau Cymdeithasol) Mwy o ddefnydd o wasanaethau cyfieithu.
Cyfrifoldeb	Cyngor Bro Morgannwg (Dysgu a Sgiliau) mewn partneriaeth â: Menter Bro Morgannwg; Ysgolion Cymraeg	Cysylltiad ag amcan Lles yn y Cynllun Corfforaethol	2 - Parchu a dathlu'r amgylchedd 3 - Rhoi dechrau da mewn bywyd i bawb
Diweddariad Cyfarfu swyddogion y Gwasanaethau Cymdeithasol bob chwarter gyda Swyddog y Gymraeg i adolygu a diweddarau fframwaith a chynllun gweithredu Mwy na Geiriau. Yn ystod 2024/25, mae gwaith wedi mynd rhagddo ar hyrwyddo'r Cynnig Iaith, cyrsiau Cymraeg, a Safonau'r Gymraeg.			
1.9	Nodau: Cyflawni ymgyrch i hyrwyddo dwyieithrwydd yn y cartref ac addysg Gymraeg		
Gweithgaredd	Cynnydd yn nifer y teuluoedd sy'n cymryd rhan mewn gweithgareddau Cymraeg a dwyieithog yn y cartref a chynnydd yn nifer y dysgwyr mewn ysgolion Cymraeg, gan gynnwys cynnydd yn y cyfraddau dilyniant rhwng cyfnodau addysg. Cyflwyno gwefan neu adnodd i ddarparu brandio ar gyfer ysgolion Cymraeg, i hyrwyddo brandio addysg ac ysgolion Cymraeg ac ymwybyddiaeth o addysg Gymraeg. Defnyddio adnoddau Cymraeg i Bawb.	Targed erbyn 2027	Lansio'r wefan/adnodd a defnyddio hyn i dargedu teuluoedd sy'n dewis rhwng addysg Gymraeg a Saesneg. Monitro i nodi cynnydd yn nifer y dysgwyr mewn ysgolion Cymraeg ac sy'n symud ymlaen i gyfnodau pellach.
Cyfrifoldeb	Cyngor Bro Morgannwg (Dysgu a Sgiliau) mewn partneriaeth â: Menter Bro Morgannwg; Mudiad Meithrin; yr Urdd; Swyddog y Gymraeg Cyngor Bro Morgannwg	Cysylltiad ag amcan Lles yn y Cynllun Corfforaethol	2 - Parchu a dathlu'r amgylchedd 3 - Rhoi dechrau da mewn bywyd i bawb 4 - Cefnogi ac amddiffyn y rhai sydd ein hangen
Diweddariad			

Cafodd Swyddog Addysg Gymraeg a Fforwm Addysg Gymraeg y Cyngor gyllid grant i gynhyrchu adnoddau gan gynnwys gwefan annibynnol a neilltuwyd i hyrwyddo addysg Gymraeg a dwyieithrwydd ym Mro Morgannwg.

Mae'r Swyddog Addysg Gymraeg wedi gweithio gyda gwneuthurwr ffilmiau a fideograffydd lleol i gynhyrchu amrywiaeth o ffilmiau sy'n hyrwyddo ysgolion cyfrwng Cymraeg y Fro. Mae'r ffilmiau'n dilyn yr un thema i ddangos i wylwyr yn gyffredinol sut olwg sydd ar addysg Gymraeg ond yn unigol o ran pob ysgol. Mae gwaith wedi ei wneud hefyd ar fideos ar gyfer y blynyddoedd cynnar sy'n cynnwys Mudiad Meithrin a Ti a Fi, a gweithgareddau sy'n ymwneud â Menter Bro Morgannwg a'r Urdd.

Yn ogystal, mae ystod o fideos sy'n ymdrin ag Anghenion Dysgu Ychwanegol, Gofal Plant/Blynyddoedd Cynnar a Phontio mewn addysg cyfrwng Cymraeg hefyd yn cael eu lansio i gefnogi manteision addysg cyfrwng Cymraeg. Bydd y ffilmiau ar gael i ysgolion eu defnyddio a byddant i gyd hefyd yn cael eu cynnal ar y wefan newydd, y gall y cyngor ei ddefnyddio fel offeryn hyrwyddo.

Mae gwefan bwrpasol yn cael ei hadeiladu i godi proffil addysg Gymraeg a'r iaith yn y Fro. Bydd y wefan yn mynd yn fyw yn ystod haf 2025. I gefnogi'r wefan a'r fideos, sefydlwyd gweithgor i greu brand ac enw ar gyfer yr ymgyrch. Yn ystod tymor y Gwanwyn, cynhaliwyd sawl gweithdy gydag ysgolion a phartneriaid Fforwm Addysg Gymraeg a ddaeth â'r enw brand 'Croeso2Cymraeg'. Bydd hyn yn ymddangos drwy gydol yr holl weithgareddau hyrwyddo a bydd yn cael ei ddefnyddio i helpu i godi proffil yr iaith ac addysg Gymraeg yn y Fro.

Thema 2: Cynyddu'r defnydd o'r Gymraeg

2.1	Nodau: Parhau i gynnig mwy o gyrsiau iaith ar amryw lefelau hyfedredd i alluogi mwy o weithwyr i weithio'n ddwyieithog		
Gweithgaredd	Cynyddu ymwybyddiaeth o'r ddarpariaeth ar gyfer siaradwyr Cymraeg petrus i roi hwb i hyder gan gynnwys cyrsiau rhithwir drwy ymgyrchoedd hyrwyddo a gweithgareddau rheoli fel sesiynau briffio tîm, amcanion #AmdanaFi, datblygiad personol a phroffesiynol. Gwelwch Gam Gweithredu 1.5 hefyd.	Targed erbyn 2027	Cynnydd yn nifer y staff sydd â sgiliau Cymraeg petrus sy'n manteisio ar gyfleoedd i roi hwb i hyder, a ddangosir gan welliant mewn sgiliau Cymraeg datganedig a nifer y staff sydd â hyder i ddefnyddio sgiliau Cymraeg yn y gweithle. Gwelwch y targedau yng Ngham Gweithredu 1.5 hefyd.
Cyfrifoldeb	Cyngor Bro Morgannwg (Dysgu Cymraeg y Fro/ Tîm Cydraddoldeb a'r Gymraeg) mewn partneriaeth â: Canolfan Dysgu Cymraeg Genedlaethol	Cysylltiad ag amcan Lles yn y Cynllun Corfforaethol	2 - Parchu a dathlu'r amgylchedd 3 - Rhoi dechrau da mewn bywyd i bawb 5 - Bod y cyngor gorau y gallwn fod

Diweddariad

Cynigiwyd cyrsiau Cymraeg Gwaith ar bob lefel o Fynediad/Mynediad i Gloywi/Hyfedredd. Dechreuodd y rhan fwyaf o'r cyrsiau ym mis Medi 2024, ond dechreuodd rhai ym Mynediad/Mynediad a Sylfaen/Foundation ym mis Ionawr 2025.

Free Online Courses

There are lots of short online courses and industry specific courses available with Learn Welsh the Vale.

You can start learning Welsh by following these online courses. The courses introduce everyday words and phrases and are available to everyone, for free. Some courses have been tailored for different sectors, such as Health and Social Care.

To get started, you'll just need to log in or create an account - it only takes a few moments (choose 'Other' in the dropdown menu as you create your account).

Learn Welsh in the Community

If there is not a course that is convenient for you, you can also learn Welsh in the community through Learn Welsh the Vale. These courses are funded by the Council, so you will not pay.

For more details, contact the [Work Welsh Coordinator](#) or visit the [website](#).

Informal sessions

Informal Sessions

Whether your level of Welsh, the more you use it, the better it gets! Even if you only have five minutes, no problem. Call us, all welcome!

[Monday - Coffee Morning 11 - 11.30am](#)

[Friday - Coffee Morning 11 - 11.30am](#)

Nant Gwrtheyrn

Nant Gwrtheyrn

Staff at Work Welsh courses can attend a five-day 'boot' course with Nant Gwrtheyrn. These courses are fully funded to free of charge to Work Welsh learners. They focus on building confidence in order to increase the use of Welsh in the workplace and beyond.

The courses are offered to intermediate courses and virtual courses at Intermediate, Advanced, Proficiency Speaking, and Proficiency Writing level.

Hyrwyddwyd y cyrsiau Cymraeg Gwaith mewn e-byst byd-eang i'r holl staff, nodiadau atgoffa yn e-byst wythnosol y Prif Weithredwr, erthyglau ar Staffnet, a phosteri o amgylch swyddfeydd y Cyngor. Mae cyrsiau hefyd yn cael eu hyrwyddo ar [dudalen Dysgu Cymraeg](#) Hyb Cymraeg yn ogystal â manylion am ffyrdd eraill y gall staff ddysgu Cymraeg, megis cyrsiau byr ar-lein a dosbarthiadau cymunedol.

Learning Welsh / Dysgu Cymraeg

Learning Welsh - Dysgu Cymraeg

So, you want to learn Welsh?

As a Council employee, you can learn Welsh free of charge through the Work Welsh scheme.

You do not have to use annual leave or your own time to attend the courses but please check with your manager before signing up. Please complete the Work Welsh sign-up agreement and send to the Work Welsh Coordinator.

For any queries, please contact the Work Welsh coordinator and Welsh tutor: Sian Thomas Jones, or Equality and Welsh Language Officer Elen Harwood.

• elene@wales.gov.uk

• elene@wales.gov.uk

Chief Executive, Rhys Thomas said: "There are huge benefits to learning a new language such as Welsh.

"For individuals it contributes to your personal and professional development.

"For the organisation and our wider communities and residents, having staff who speak Welsh ensures we can communicate effectively across all our services.

"I am really proud to offer staff the opportunity to learn Welsh and to also give those with existing Welsh language skills to improve and gain the confidence to work in Welsh."

[Work Welsh Sign-Up Agreement](#)

Course Timetable

Erbyn Ebrill 2025, roedd 29 aelod o staff Cyngor Bro Morgannwg naill ai ar y gofrestr ar gyfer dosbarth Cymraeg Gwaith neu wedi cwblhau dosbarth Cymraeg Gwaith. Mae hyn mewn cymhariaeth â'r targed o 64 a osodwyd gan Gymraeg Gwaith. Roedd 7 aelod ychwanegol o staff yn mynychu cyrsiau yn y gymuned gyda Dysgu Cymraeg y Fro yn Palmerston. Mae trafodaethau cychwynnol wedi'u cynnal gyda'r Gwasanaeth Cwsmeriaid a'r Gwasanaeth Ieuenctid ynghylch cyrsiau byr pwrpasol ar gyfer staff yn y meysydd hynny. Gwnaethom hyrwyddo cyrsiau Cymraeg Gwaith, cyrsiau byr ar-lein, a'r cwrs Ymwybyddiaeth Cymraeg ar yr Hyb a thrwy e-byst ac erthyglau. Yn ogystal, roedd cylchlythyr Shwmae Pawb a gynhyrchwyd ar gyfer staff Gwasanaethau Cymdeithasol yn hyrwyddo cyrsiau Cymraeg, cyrsiau ar-lein, a'r cwrs Ymwybyddiaeth Gymraeg. Mae staff yn y Gwasanaethau Cymdeithasol hefyd wedi gweithio i ddatblygu cynllun gweithredu Mwy Na Geiriau, sy'n cynnwys cyfeiriad mwy penodol at ddysgu'r Gymraeg mewn adolygiadau perfformiad.			
2.2	Nodau: Cynnig cyfleoedd anffurfiol a ffurfiol i ddysgwyr Cymraeg a siaradwyr Cymraeg gwrdd ac ymarfer eu sgiliau iaith a defnyddio'r Gymraeg mewn lleoliadau cymdeithasol a gweithgareddau		
Gweithgaredd	Trefnu gweithgareddau cymdeithasol a 'sesiynau sgwrs' i wella hyder a lefelau rhuglder. Cynllunio rhaglen gweithgareddau cymdeithasol amrywiol i ddod â siaradwyr a dysgwyr Cymraeg at ei gilydd. Monitro ar draws ystod o nodweddion gwarchodedig i dargedu darpariaeth at grwpiau sy'n llai tebygol o fynychu.	Targed erbyn 2027	Llunio calendr blynyddol o ddigwyddiadau a gweithgareddau a rhoi cymorth marchnata.
Cyfrifoldeb	Cyngor Bro Morgannwg (Dysgu Cymraeg y Fro;) mewn partneriaeth â: Menter Bro Morgannwg	Cysylltiad ag amcan Lles yn y Cynllun Corfforaethol	1 - Creu lleoedd gwydch i fyw, i weithio ac i ymweld 3 - Rhoi dechrau da mewn bywyd i bawb
Diweddariad Gwasanaeth Ieuenctid/Urdd			

Wedi'i gyflwyno fel rhan o gytundeb Urdd Gobaith gyda'r Gwasanaeth Ieuenctid, mae clwb ieuenctid Cymraeg wythnosol yn cael ei gynnal yn y Barri ar gyfer pobl ifanc 11-17 oed. Er mwyn darparu darpariaeth yn ddwyieithog, rydym wedi ymgorffori staff yr Urdd mewn darpariaethau cyfrwng Saesneg, megis clybiau ieuenctid a digwyddiadau cynlluniau gwyliau ysgol sy'n cael eu rhedeg gan y Gwasanaeth Ieuenctid. Mae'r cyfleoedd hyn yn caniatáu i bobl ifanc gymryd rhan mewn sesiynau yn ddwyieithog, yn ogystal â chwarae gemau a chymryd rhan mewn gweithgareddau diwylliannol Cymreig.

Menter Bro Morgannwg

Oherwydd cydweithio gyda Menter Caerdydd a Dysgu Cymraeg y Fro, mae'r Fenter wedi gallu parhau i ddarparu amrywiaeth o ddosbarthiadau a gweithgareddau i oedolion ym Mro Morgannwg y maent yn eu hyrwyddo'n eang ar gyfryngau cymdeithasol. Mae'r rhain yn cynnwys ymweliadau a gwibdeithiau, teithiau cerdded a sgysiau Cerdded a Chlonc, dosbarthiadau ar-lein, boreau coffi, sesiynau lles, sgysiau misol (Sgwrs y Mis), a chlwb llyfrau a ddechreuodd yn y Barri yn nhymor yr Hydref.

Dysgu Cymraeg y Fro

Mae Dysgu Cymraeg y Fro wedi cynnal amrywiaeth o ddigwyddiadau a gweithgareddau ar gyfer siaradwyr Cymraeg, teuluoedd a dysgwyr ym Mro Morgannwg yn 2024/25. Cynhelir y rhain drwy gydol y flwyddyn i nodi Dydd Gŵyl Dewi, Dydd Santes Dwynwen, y Pasg, y Nadolig, a'r haf. Cynhelir rhai digwyddiadau ar-lein drwy Zoom, ac mae rhai yn bersonol yng Nghanolfan Palmerston yn y Barri neu mewn lleoliadau eraill yn y Fro.

Cynhelir sesiynau gweithgareddau dydd Gwener mewn lleoliadau ledled y Fro bob yn ail fis a'r nod yw cael dysgwyr i ddefnyddio eu Cymraeg. Mae croeso hefyd i ddysgwyr a siaradwyr fynychu Caffi Cymraeg, boreau coffi rheolaidd ledled y Fro, yn ogystal â Sgwrs Dros Fwyd bob tymor lle mae dysgwyr mwy datblygedig yn cyfarfod dros bryd gyda'r nos i gymdeithasu a defnyddio'r Gymraeg mewn cyd-destun gwahanol.

Cynhelir sesiynau rheolaidd Ysgol Sadwrn/Sadwrn Siarad a sesiynau Defnyddio'ch Cymraeg/Gweithgareddau Gwener mewn lleoliadau ar draws y sir sy'n rhoi cyfle i ddysgwyr ar bob lefel a siaradwyr Cymraeg eraill ddod at ei gilydd i siarad Cymraeg, cymryd rhan mewn gweithgareddau i ddefnyddio'r Gymraeg, a siarad â thiworiaid.

2.3	Nodau: Gweithio gyda phartneriaid allweddol i greu cyfleoedd i blant a phobl ifanc mewn addysg Saesneg ddefnyddio'r Gymraeg mewn lleoliadau cymdeithasol		
Gweithgaredd	Trefnu gweithgareddau neu ddigwyddiadau yn ystod amser ysgol neu ar ôl yr ysgol i blant a phobl ifanc mewn addysg Saesneg ddefnyddio'r Gymraeg mewn lleoliadau ac ar achlysuron y tu allan i ddosbarthiadau Cymraeg.	Targed erbyn 2027	Mwy o gyfranogiad gan blant a phobl ifanc sydd mewn ysgolion Saesneg mewn gweithgareddau Cymraeg a dwyieithog. Parhau i gyflawni a chyrraedd gwobrau Siarter Iaith.
Cyfrifoldeb	Cyngor Bro Morgannwg (Dysgu Cymraeg y Fro;) mewn partneriaeth â: Menter Bro Morgannwg; yr Urdd	Cysylltiad ag amcan Lles yn y Cynllun Corfforaethol	3 - Rhoi dechrau da mewn bywyd i bawb

Diweddariad

Gwasanaeth Ieuenctid

Mae Gwasanaeth Ieuenctid y Fro yn dyrannu arian i Urdd Gobaith Cymru fel rhan o Grant Cymorth Ieuenctid Llywodraeth Cymru i gefnogi darpariaeth gwaith ieuenctid Cymraeg ar draws Bro Morgannwg. Mae'r cyllid hwn wedi bod ar waith ers tua 10 mlynedd, gyda dyraniad wedi'i gadarnhau yn y rownd bresennol o gyllid grant tan fis Mawrth 2028.

Fel rhan o gyswllt yr Urdd, rydym yn darparu gweithgareddau cymdeithasol i bobl ifanc sy'n mynychu addysg cyfrwng Saesneg i ddefnyddio'r Gymraeg. Disgrifir hyn yn y contract fel "datblygu gweithgareddau yn yr ysgol mewn ysgolion cyfrwng Saesneg drwy ddarpariaethau amser cinio/ar ôl ysgol." Mae clybiau ieuenctid a thripiâu sy'n cael eu cynnal gyda'r Urdd yn agored i ddysgwyr Cymraeg a'r rhai sy'n mynychu ysgolion cyfrwng Saesneg. Mae'r Gwasanaeth yn monitro hyn bob chwarter ac yn cyflwyno diweddariadau ar gyfer y gwaith hwn fel rhan o ffurflen 12 mis Llywodraeth Cymru ac ar gyfer diweddariadau chwarterol yr awdurdod lleol.

O fewn 2024/2025, gwnaethom ddarparu'r ddarpariaeth hon yn ysgolion Uwchradd Llanilltud, Sant Cyres a Phencoedtre naill ai yn ystod amser cinio neu ar ôl ysgol. Yn flaenorol, ysgolion y Bont-faen a Sant Richard Gwyn oedd yn y ddarpariaeth hon ond oherwydd amserlennu, nid eleni. O fewn ail hanner y flwyddyn, cynhaliwyd cyfanswm o 28 sesiwn ar draws y darpariaethau hyn.

Gofynnwyd i bobl ifanc lenwi holiadur i ddangos tystiolaeth o'u datblygiad. Ymhlith y sylwadau mae: "wedi magu mwy o hyder wrth siarad iaith arall dydw i ddim yn ei siarad drwy'r amser", "dysgu pethau newydd a dysgu o gamgymeriadau", a "dysgu bod dysgu iaith newydd yn gallu bod yn gymaint o hwyl".

Fel rhan o'r cynllun gwaith ar gyfer 2025/2026, mae Urdd Gobaith Cymru am ehangu'r cynnig hwn, yn ogystal â pharhau i gynnig gweithgareddau cymdeithasol i'r rhai sy'n dysgu Cymraeg. Mae hyn yn cynnwys gweithgareddau yn ystod gwyliau'r ysgol yn ogystal â gweithgareddau cymdeithasol tymhorol i helpu i ddatblygu sgiliau Cymraeg.

Yn dilyn adroddiad Estyn yn 2024, mae'r Gwasanaeth Ieuenctid yn gweithio ar wneud yr holl ddarpariaeth yn ddwyieithog, trwy gael gweithwyr Cymraeg eu hiaith ym mhob clwb a rhaglen.

Menter Bro Morgannwg

Mae rhai sesiynau Bwrlwm yn cael eu cynnal mewn ysgolion cyfrwng Saesneg. Tra bod sesiynau yn Gymraeg, mae croeso i blant sy'n siarad Saesneg fynychu.

Ysgolion

Bu pedair ysgol cyfrwng Cymraeg (Ysgol Bro Morgannwg, Ysgol Sant Baruc, Ysgol Pen-y-Garth, ac Ysgol Sant Curig) ac un o'n hysgolion cyfrwng Saesneg, Ysgol Uwchradd Llanilltud Fawr, yn cystadlu yn Eisteddfod yr Urdd 2024 ym Meifod, Powys. Cymerodd wyth ysgol Gymraeg a thair ysgol cyfrwng Saesneg ran yng Ngŵyl Fach y Fro yn 2024.

Siarter Iaith / Cymraeg Campus

Mae lefel gref o ymgysylltiad â'r cynllun Siarter iaith. Mae pob ysgol yn y Fro yn ymgysylltu â naill ai Siarter iaith neu gynlluniau Cymraeg Campus.

- 100% o ysgolion cyfrwng Saesneg yn rhan o'r Fframwaith Siarter iaith yn 2024/25.
- Yn ystod 2024/llwyddodd 25,10 o ysgolion cyfrwng Saesneg i ennill gwobrau Siarter iaith (2 aur, 6 arian a 2 efydd)

2.4	Nodau: Gweithio gyda phartneriaid allweddol i greu cyfleoedd i blant a phobl ifanc ddefnyddio Cymraeg y tu allan i'r ysgolion i atgyfnerthu'r cyswllt rhwng iaith addysg a'r gymuned		
Gweithgaredd	Llunio calendr neu raglen o ddigwyddiadau a gweithgareddau a gynhelir ar draws y Fro. Trefnu cyfres o weithgareddau hamdden i ddarparu ar gyfer amryw ddiddordebau fel chwaraeon, drama, dawns, celf a chrefft, gemau cyfrifiadur, ac ati.	Targed erbyn 2027	Calendr / rhaglen o ddigwyddiadau a gweithgareddau i'w chymeradwyo a'i rhannu gan bob partner yn Fforwm y Fro a'i chyhoeddi gan Gyngor Bro Morgannwg
Cyfrifoldeb	Cyngor Bro Morgannwg (Gwasanaeth Ieuenctid y Fro / Gwasanaethau Hamdden) mewn partneriaeth â: Bwrdd Rhaglen Plant a Phobl Ifanc; Menter Bro Morgannwg; yr Urdd	Cysylltiad ag amcan Lles yn y Cynllun Corfforaethol	1 - Creu lleoedd gwyh i fyw, i weithio ac i ymweld 3 - Rhoi dechrau da mewn bywyd i bawb
Diweddariad Gwasanaeth Ieuenctid Rydym yn gweithio gyda'r Urdd i ddarparu amrywiaeth o weithgareddau i bobl ifanc ymgysylltu trwy gyfrwng y Gymraeg. Mae hyn yn cynnwys celfyddydau, cerddoriaeth, gweithgareddau chwaraeon, a chlybiau ieuenctid mwy cyffredinol. Mae clybiau a gweithgareddau ar ôl ysgol ac yn ystod y gwyliau. Rydym wedi dechrau trafodaethau gyda Menter Bro Morgannwg am gydweithio yn y dyfodol ar ddarpariaeth clybiau ieuenctid dwyieithog ac archwilio diwylliant Cymru drwy'r celfyddydau a cherddoriaeth.			

Menter Bro Morgannwg

Cynhaliwyd clwb celf a chrefft yn ystod y tymor yn Ysgol Dewi Sant yn Llanilltud Fawr mewn cysylltiad â Thîm Datblygu Chwarae'r Fro.

Cynhaliwyd amrywiaeth o weithdai creu barcutiaid creadigol mewn ysgolion Cymraeg ar draws y sir yn arwain at Wyl Fach y Fro.

Bu disgyblion ysgolion cynradd ym mhob ysgol gynradd cyfrwng Cymraeg yn cymryd rhan mewn sesiynau dawnys a symud gyda choreograffydd lleol i berfformio gyda chân newydd ac ysgrifennwyd ar gyfer yr achlysur gan Caryl Parry Jones. Perfformiwyd y gân, Plant y Fro, yng Ngŵyl Fach y Fro gan dros 450 o blant.

Cydweithiodd Mentrau Iaith Ranbarthol i hyrwyddo cyfres o gigs ieuenctid yng Nghlwb Lfor Bach yng Nghaerdydd fel rhan o ŵyl gerddoriaeth Gymraeg Tafwyl.

Darparodd Gŵyl Fach y Fro gyfleoedd gwirfoddoli a chyflogaeth i ddisgyblion Blwyddyn 12/13 Ysgol Bro Morgannwg, yn ogystal â llwyfan i berfformwyr ieuenctid. Bu gweithdai cerdd gyda disgyblion Blwyddyn 8/9 Ysgol Bro Morgannwg yn helpu i baratoi dau fand i berfformio yng Ngŵyl Fach y Fo.

2.5	Nodau: Annog mwy o ddefnydd o'r Gymraeg gan blant a phobl ifanc mewn addysg Gymraeg (h.y. yn mynychu Ysgol Gymraeg Bro Morgannwg) ar-lein ac yn y gymuned		
Gweithgaredd	Gweithio cydweithredol rhwng y Gwasanaeth Ieuenctid, yr Urdd, Menter Bro Morgannwg ac Ysgol Bro Morgannwg i gynnig amrywiaeth o gyfleoedd i bobl ifanc ddefnyddio'r Gymraeg yn gymdeithasol yn yr ysgol ac yn y gymuned. Sicrhau bod digwyddiadau a gweithgareddau Cymraeg yn cael eu rhannu gyda dysgwyr a theuluoedd Ysgol Bro Morgannwg.	Targed erbyn 2027	Trefnu o leiaf 3 gweithgaredd Cymraeg arwyddocaol yn ystod pob blwyddyn ysgol. Cynnig amrywiaeth o wahanol weithgareddau a chyfleoedd i bobl ifanc yn ystod amser ysgol a'r tu allan iddi.
Cyfrifoldeb	Cyngor Bro Morgannwg (Dysgu a Sgiliau) mewn partneriaeth â: Ysgol Gymraeg Bro	Cysylltiad ag amcan Lles yn y	3 - Rhoi dechrau da mewn bywyd i bawb

	Morgannwg; yr Urdd	Cynllun Corfforaethol	
Diweddariad Coleg Caerdydd a'r Fro Mae'r coleg yn cynnig lle amgen ar gyfer dysgu ac addysg bellach i siaradwyr Cymraeg ifanc ym Mro Morgannwg. Lanswyd polisi iaith newydd ym mis Ionawr 2025. Mae'r coleg yn cynnig nifer o gyrsiau drwy gyfrwng y Gymraeg gan gynnwys chwaraeon, iechyd a harddwch, a chynorthwyrwyr addysgu. Mae'r coleg wedi denu myfyrwyr Cymraeg drwy'r Urdd a diwrnodau sgiliau gydag ysgolion uwchradd cyfrwng Cymraeg. Gall dysgwyr gwblhau modiwlau yn y Gymraeg fel rhan o'r rhan fwyaf o gyrsiau ac mae cwrs e-ddysgu gorfodol hefyd ar Ddwyieithrwydd yn y Gweithle. Cyflwynwyd cynllun gwobrwyo digidol hefyd, lle gall dysgwyr ennill bathodynau drwy gwblhau a chymryd rhan mewn gweithgareddau Cymraeg. Mae gan y coleg hefyd hyrwyddwyr Cymraeg, llysgenhadon Cymraeg, dysgu Cymraeg i staff, amrywiaeth o ffyrdd o ddefnyddio a siarad Cymraeg i ddysgwyr a staff, a chyfleoedd dwyieithog allanol. Ysgol Bro Morgannwg Mae'r ysgol yn parhau i gynnig ystod eang o weithgareddau allgyrsiol o gerddoriaeth a drama i chwaraeon a thechnoleg. Bu nifer o unigolion a grwpiau yn cystadlu yn Eisteddfod yr Urdd yn 2024. Mae Ysgol Bro Morgannwg yn gweithio'n agos gyda'r Urdd a Menter Bro Morgannwg i gynnal gweithgareddau a chlybiau.			
2.6	Nodau: Cefnogi clybiau ieuenctid a darpariaeth ieuenctid Gymraeg i gynnwys darpariaeth ddwyieithog		
Gweithgaredd	Cefnogi clybiau presennol i ddod yn ddwyieithog ac ymchwilio i'r posibilrwydd o sefydlu darpariaeth ieuenctid ddwyieithog neu Gymraeg debyg mewn mannau eraill naill ai ym Mhenarth neu Lanilltud Fawr gyda chefnogaeth gan yr Urdd a Menter Bro Morgannwg. Monitro presenoldeb mewn clybiau presennol ar draws ystod o nodweddion gwarchodedig i dargedu darpariaeth at grwpiau sy'n llai tebygol o fynychu.	Targed erbyn 2027	Ymestyn y ddarpariaeth bresennol i gynnwys naill ai Penarth neu orllewin y Fro a mwy o bresenoldeb gan bobl ifanc sydd â gwahanol nodweddion gwarchodedig a chefnidiroedd.

Cyfrifoldeb	Cyngor Bro Morgannwg (Dysgu a Sgiliau) mewn partneriaeth â: yr Urdd; Menter Bro Morgannwg	Cysylltiad ag amcan Lles yn y Cynllun Corfforaethol	1 - Creu lleoedd gwych i fyw, i weithio ac i ymweld 3 - Rhoi dechrau da mewn bywyd i bawb
--------------------	---	--	--

Diweddariad

Ar hyn o bryd mae clwb ieuenctid cyfrwng Cymraeg yn y Barri sy'n cael ei ddarparu gan y Gwasanaeth Ieuenctid mewn partneriaeth â'r Urdd. Yn dilyn arolygiad ac adroddiad Estyn yn 2024, mae'r Gwasanaeth Ieuenctid yn archwilio sut y gellid ehangu darpariaeth ddwyieithog ar draws y Fro drwy'r Urdd neu swyddogion eraill sy'n siarad Cymraeg yn mynychu clybiau cyfrwng Saesneg i'w gwneud yn ddwyieithog, yn hytrach na chreu clybiau cyfrwng Cymraeg o'r newydd. Mae'r Gwasanaeth Ieuenctid hefyd yn siarad gyda Menter Bro Morgannwg i gefnogi'r symudiad hwn at ddarpariaeth ddwyieithog.

2.7	Nodau: Cynyddu nifer y gweithgareddau Cymraeg sy'n darparu ar gyfer diddordebau teuluoedd		
Gweithgaredd	Trefnu a chefnogi digwyddiadau teuluol ar y cyd i gyd-fynd â'r Nadolig, Dydd Santes Dwynwen, Dydd Gŵyl Dewi, y Pasg a'r Haf. Monitro presenoldeb ar draws ystod o nodweddion gwarchodedig i sicrhau cynhwysiant ac i dargedu darpariaeth at grwpiau sy'n llai tebygol o fynychu.	Targed erbyn 2027	Gan weithio o fewn y cytundeb gyda Menter Bro Morgannwg, hwyluso diwrnodau hwyl i'r teulu rheolaidd yn ystod y flwyddyn mewn gwahanol rannau o'r sir. Mwy o amrywiaeth o fynychwyr.
Cyfrifoldeb	Cyngor Bro Morgannwg (Dysgu Cymraeg y Fro;) mewn partneriaeth â: Menter Bro Morgannwg; yr Urdd; Bwrdd Iechyd Prifysgol Caerdydd a'r Fro; Dechrau'n Deg	Cysylltiad ag amcan Lles yn y Cynllun Corfforaethol	1 - Creu lleoedd gwych i fyw, i weithio ac i ymweld 3 - Rhoi dechrau da mewn bywyd i bawb 4 - Cefnogi ac amddiffyn y rhai sydd ein hangen
Diweddariad			
Menter Bro Morgannwg			

Mae'r Fenter yn cynnal amrywiaeth o ddosbarthiadau a gweithgareddau ar gyfer babanod, plant, teuluoedd a phobl ifanc. Mae'r rhain yn cynnwys ioga beichiogrwydd, ffit bygi, dosbarthiadau synhwyrdd babanod, sesiynau amser stori mewn llyfrgelloedd lleol, a digwyddiadau parti teuluol adeg y Nadolig, Calan Gaeaf y Pasg, a'r haf.

Mae'r Fenter hefyd yn cynnal darpariaeth gwyliau Bwrlwm, sesiynau chwarae Cymraeg rhad ac am ddim yn ystod gwyliau'r ysgol mewn lleoliadau ar draws y sir. Mae'r rhain yn cynnwys celf, crefftau, gemau a chwaraeon mewn cysylltiad â thîm chwaraeon a hamdden yr Urdd a Chyngor Bro Morgannwg.

Cynhaliwyd clwb celf a chrefft yn ystod y tymor yn Ysgol Dewi Sant yn Llanilltud Fawr mewn cysylltiad â Thîm Datblygu Chwarae'r Fro.

Cynhaliwyd amrywiaeth o weithdai creu barcutiaid creadigol mewn ysgolion Cymraeg ar draws y sir yn arwain at Ŵyl Fach y Fro.

Roedd dros 450 o ddisgyblion ysgolion cynradd o bob ysgol gynradd cyfrwng Cymraeg yn cymryd rhan mewn sesiynau dawn a symud gyda choreograffydd lleol i berfformio yng Ngŵyl Fach y Fro.

Dysgu Cymraeg y Fro

Hyrwyddir digwyddiadau a phartïon i'r teulu drwy gydol y flwyddyn, gan gynnwys digwyddiadau arbennig adeg y Nadolig a Dydd Gŵyl Dewi.

Gwasanaeth Ieuenctid

Mae'r clwb ieuenctid Cymraeg yn y Barri yn cael ei redeg mewn cydweithrediad â'r Urdd, ac mae swyddogion Cymraeg eu hiaith bellach yn eu lle mewn sesiynau eraill i sicrhau darpariaeth ddwyieithog.

2.8	Nodau: Datblygu'r celfyddydau a'r sîn gerddoriaeth Gymraeg		
Gweithgaredd	Parhau i ddatblygu a hyrwyddo'r ddarpariaeth gerddoriaeth a chelfyddydau Gymraeg mewn gwahanol leoliadau ar draws y Fro. Parhau i gynnal ac adeiladu ar lwyddiant Gŵyl Fach y Fro. Monitro presenoldeb ar draws ystod o nodweddion gwarchodedig i dargedu darpariaeth at grwpiau sy'n llai tebygol o fynychu.	Targed erbyn 2027	Cynnal nifer reolaidd o ddigwyddiadau y flwyddyn i oedolion a phobl ifanc yn y Fro a sicrhau bod o leiaf 60 o bobl yn mynychu pob digwyddiad a pharhau i ddenu dros 5,000 o bobl i Ŵyl Fach y Fro. Mwy o amrywiaeth o fynychwyr.

Cyfrifoldeb	Cyngor Bro Morgannwg (Dysgu Cymraeg y Fro) mewn partneriaeth â'r Urdd; Menter Bro Morgannwg; Cyngor Bro Morgannwg; holl Bartneriaid y Fforwm y Fro	Cysylltiad ag amcan Lles yn y Cynllun Corfforaethol	1 - Creu lleoedd gwych i fyw, i weithio ac i ymweld
--------------------	--	--	---

Diweddariad

Daeth dros 7,500 o bobl i Wyl Fach y Fro ym mis Mai 2024. Cynhaliwyd nifer o brosiectau a gweithdai yn y cyfnod cyn yr ŵyl gan gynnwys dros 450 o blant yn dysgu cân a dawns a ysgrifennwyd yn arbennig. Cymerodd tair ysgol cyfrwng Saesneg ran yng Ngŵyl Fach y Fro yn ogystal â thri grŵp cymunedol. Mae'r ŵyl yn parhau i dyfu ac atgyfnerthu ei safle yng nghalendr yr iaith Gymraeg yn Ne Cymru, gan gynyddu mewn poblogrwydd bob blwyddyn.

Cyfrifoldeb	Cyngor Bro Morgannwg (Gwasanaethau Hamdden) mewn partneriaeth â: Legacy Leisure (Contractwr Rheoli Hamdden y Cyngor); yr Urdd; Bwrdd Iechyd Caerdydd a'r Fro; Menter Bro Morgannwg; Coleg Caerdydd a'r Fro	Cysylltiad ag amcan Lles yn y Cynllun Corfforaethol	1 - Creu lleoedd gwych i fyw, i weithio ac i ymweld
Diweddariad Cynigiodd y Gwasanaeth Ieuenctid rai ymyriadau yn seiliedig ar chwaraeon drwy fodel cyflwyno dwyieithog/cyfrwng Cymraeg, gan gynnwys cyfleoedd dysgu achrededig. Darparodd yr Urdd nifer o weithgareddau chwaraeon a hamdden Cymraeg mewn ysgolion a darpariaeth ieuenctid. Mae'r Gwasanaeth Hamdden yn awyddus i sicrhau bod gweithgareddau ar gael i holl drigolion Bro Morgannwg, gan gynnwys siaradwyr Cymraeg. Gan fod y canolfannau hamdden yn cael eu rheoli gan Legacy Leisure, rydym wedi sicrhau bod Legacy Leisure yn gwbl ymwybodol o Safonau'r Gymraeg a'r Strategaeth Hybu'r Gymraeg a'r cynllun gweithredu dilynol. Mae Legacy Leisure yn anelu at gynnig gwersi nofio Cymraeg, ond mae wedi bod yn heriol iawn cynnig pob lefel ar yr adegau y mae cwsmeriaid eu heisiau, yn bennaf oherwydd argaeledd hyfforddwyr. Felly, mae Legacy Leisure wedi partneru gyda'r Urdd i gyfeirio cwsmeriaid pan ofynnir am wersi Cymraeg.			
2.10	Nodau: Sicrhau bod Canolfannau Hamdden yn hyrwyddo'r defnydd o'r Gymraeg		
Gweithgaredd:	Gweithio gyda rheolwr rheoli hamdden y Cyngor, Legacy Leisure, i enwebu Hyrwyddwr Iaith ym mhob canolfan hamdden sy'n gyfrifol am hyrwyddo'r Gymraeg yn weledol ac yn ei ddarpariaeth hamdden (ar y cyd â'r tîm Cydraddoldeb).	Targed erbyn 2027	Gweithio gyda'r Legacy Leisure i gyflwyno hyfforddiant i Bencampwyr Iaith ac adnabod prosesau i werthuso cynnydd ar ddefnydd iaith mewn canolfannau hamdden
Cyfrifoldeb	Cyngor Bro Morgannwg (Gwasanaethau Hamdden / Tîm Cydraddoldeb a'r Gymraeg) mewn partneriaeth â: Legacy Leisure (Contractwr Rheoli Hamdden y Cyngor); yr Urdd; Menter Bro	Cysylltiad ag amcan Lles yn y Cynllun Corfforaethol	1 - Creu lleoedd gwych i fyw, i weithio ac i ymweld

	Morgannwg.		
--	------------	--	--

Diweddariad

Mae pedair canolfan hamdden ym Mro Morgannwg: Y Barri, y Bont-faen, Llanilltud Fawr, a'r Bont-faen. Mae pob un o'r pedair canolfan hamdden wedi cadarnhau nad oes ganddynt Hyrwyddwr Iaith Gymraeg ar hyn o bryd. Fodd bynnag, mae Legacy Leisure yn parhau i roi mwy o ddefnydd ac ymwybyddiaeth o'r Gymraeg yn eu gweithrediadau.

- Mae mwy o arwyddion a deunydd hyrwyddo Cymraeg yn y canolfannau hamdden, gohebiaeth, a phresenoldeb ar-lein.
- Anogir defnydd staff o'r Gymraeg. Rydym bellach yn hysbysebu'r Gymraeg fel sgil ddymunol iawn ym mhob hysbyseb swydd.
- Rydym yn addasu bathodynau enw i gynnwys dynodwr Siaradwr Cymraeg.
- Rydym wedi cyflwyno cyfarchiad dwyieithog yn y dderbynfa ar draws pob safle.
- Fe wnaethon ni gyfeirio sawl aelod o staff at ddosbarthiadau Blasau Iaith Gymraeg. Rydym yn dod o hyd i'r camau nesaf i helpu'r staff sydd â diddordeb mewn dysgu mwy fel rhan o'u datblygiad personol.
- Rydym wedi ailgynllunio ein system ffôn i fod yn ddwyieithog.
- Bellach mae gennym ein cyfieithydd mewnol ein hunain ar gyfer y cwmni.
- Rydym yn gweithio ar gynlluniau i ailgynllunio'r wefan i'w gwneud yn fwy cynhwysol.
- Rydym yn gweithio ar wneud ein proses recriwtio yn fwy dwyieithog. Rydym yn defnyddio nifer o safleoedd swyddi i hysbysebu, ac nid yw pob un yn cydnabod yr angen am gynnwys dwyieithog. Bellach mae gennym ateb i hyn gyda'n tîm Adnoddau Dynol ac ar hyn o bryd rydym yn cyfieithu pob hysbyseb swydd ar gyfer rolau allweddol i sicrhau ein bod yn barod i'w cyflwyno yn hydref 2025.

2.11	Nodau: Hyrwyddo hanes a diwylliant y Gymraeg gan gynnwys cydymffurfio â deddfwriaeth iaith Gymraeg		
Gweithgaredd	Trefnu hyfforddiant Ymwybyddiaeth a Chydymffurfiaeth o ran y Gymraeg, gan gynnwys yn ystod cyfnodau sefydlu staff newydd, sicrhau bod Modiwl Ymwybyddiaeth o'r Gymraeg ar gael ar iDev a bod modd cael mynediad ato, a hyrwyddo ar Hyb.	Targed erbyn 2027	Mwy o staff yn cwblhau hyfforddiant Ymwybyddiaeth o'r Gymraeg ar iDev

Cyfrifoldeb	Cyngor Bro Morgannwg (Dysgu Cymraeg y Fro / Tîm Cydraddoldeb a'r Gymraeg)	Cysylltiad ag amcan Lles yn y Cynllun Corfforaethol	1 - Creu lleoedd gwych i fyw, i weithio ac i ymweld 5 - Bod y cyngor gorau y gallwn fod
Diweddariad Welsh Language Awareness - Ymwybyddiaeth o'r Cymraeg Fe wnaethom gyflwyno cwrs Ymwybyddiaeth Cymraeg newydd i iDev y gall yr holl staff ei gyrchu. Cyn hynny, dim ond i staff y Gwasanaethau Cymdeithasol yr oedd ar gael. Cwblhaodd cyfanswm o 8 o bobl y cwrs yn 2024/25. Mae'r cwrs wedi cael cyhoeddusrwydd ar gylchlythyr y Gwasanaethau Cymdeithasol, ar Hyb Cymraeg, ac yn erthyglau Dydd Gŵyl Dewi a Defnyddio dy Gymraeg.			
2.12	Nodau: Annog staff ac aelodau etholedig i ddefnyddio'r Gymraeg yn y gweithle		
Gweithgaredd	Cynnal ymgyrch hyrwyddo ac ymwybyddiaeth eang i annog mwy o ddefnydd o'r Gymraeg yn y gweithle gan gynnwys mewn cyfarfodydd, gohebiaeth a chyflwyniadau. Cynnal archwiliad sgiliau Cymraeg i nodi cryfderau a bylchau yn y gweithlu. Rhoi cymorth ac arweiniad i siaradwyr Cymraeg i wella eu sgiliau a'u hyder i ddefnyddio mwy o'r Gymraeg yn y gweithle.	Targed erbyn 2027	Mwy o'r Gymraeg yn cael ei defnyddio mewn cyfarfodydd, gohebiaeth a chyflwyniadau. Mwy o staff yn defnyddio eu sgiliau Cymraeg i gynhyrchu dogfennau a gohebiaeth yn Gymraeg. Defnyddio Fusion i fonitro ac arsylwi gwelliannau mewn sgiliau Cymraeg staff ar draws yr awdurdod.
Cyfrifoldeb	Cyngor Bro Morgannwg (Tîm Cydraddoldeb a'r Gymraeg)	Cysylltiad ag amcan Lles yn y Cynllun Corfforaethol	1 - Creu lleoedd gwych i fyw, i weithio ac i ymweld 5 - Bod y cyngor gorau y gallwn fod

Diweddariad

Lansiwyd tudalen newydd ar ffurf hwb ar Staffnet+ ar gyfer popeth Cymraeg. Gall holl staff corfforaethol ac ysgol weld yr Hyb o gyfrifiaduron a dyfeisiau personol y cyngor.

Mae Hyb Cymraeg yn tynnu ynghyd yr holl wybodaeth am wasanaeth cyfieithu Cymraeg y Cyngor, Safonau'r Gymraeg, a chyfleoedd i ddysgu a defnyddio'r Gymraeg yn y gweithle, mewn canolfan ar-lein. Rydym yn cynnwys llawer mwy o arweiniad, esboniad, a gwybodaeth a oedd yn flaenorol. Mae hyn yn ei gwneud yn haws i staff ddod o hyd i'r wybodaeth gywir ac yn helpu i sicrhau ein bod yn cydymffurfio'n well â Safonau'r Gymraeg.

Anfonwyd nifer o gyfathrebiadau at staff am Hyb Cymraeg yn ogystal ag erthyglau ar Staffnet, a baner ar hafan Staffnet am nifer o wythnosau ym mis Medi 2024.

Ar yr Hyb rydym wedi rhestru rhai geiriau ac ymadroddion Cymraeg defnyddiol i staff eu defnyddio mewn cyfarfodydd:

Dyma rai geiriau ac ymadroddion defnyddiol ar gyfer cyfarfodydd a chofnodion:

Cyfarfod - Meeting
Cyfarfodau - Meetings
Agenda - Agenda
Cofnodion - Minutes
Yn bresennol - Present
Ymddiheuriadau - Apologies

Cofnodion y cyfarfod blaenorol - Minutes of the previous meeting
Cytunwyd ar gofnodion y cyfarfod blaenorol - The minutes of the previous meeting were agreed
Materion yn codi - Matters Arising
Nid oedd unrhyw faterion yn codi - There were no matters arising
Unrhyw fater arall - Any other business
Y cyfarfod nesa - The next meeting

Rydym eisoes wedi awgrymu dechrau a gorffen cyfarfodydd ac e-byst yn Gymraeg, gan ddilyn esiampl Llywodraeth Cymru. Byddwn yn parhau i hyrwyddo'r gweithredu hwn ar yr Hyb ac mewn cyfathrebu yn y dyfodol ar gyfer Defnyddio dy Gymraeg, Diwrnod Shwmae Sumae, a Dydd Gŵyl Dewi. Lansiwyd Asesiad Sgiliau Cymraeg ym mis Ionawr 2025. Gwnaed hyn drwy Ffurflen Microsoft felly nid yw wedi effeithio ar adroddiad Fusion, oni bai bod aelodau staff yn diweddaru eu sgiliau Cymraeg ar Fusion ar ôl cwblhau'r Asesiad Sgiliau Cymraeg. Gellir gweld yr Asesiad Sgiliau [yma](#)

Rydym wedi defnyddio'r Asesiad Sgiliau Cymraeg i nodi siaradwyr rhugl i ddefnyddio'r adnodd cyfieithu Cyfieithu Cyflym newydd a lansiwyd gennym ym mis Ebrill 2025. Gofynnwyd i'r holl staff gwblhau'r Asesiad Sgiliau Cymraeg. Yna rydym yn gwahodd staff sydd â'r sgiliau Cymraeg priodol i gwblhau sesiwn hyfforddi fer ar iDev cyn caniatáu mynediad i Cyfieithu Cyflym. Gwnaethom annog staff i ddiweddarau eu sgiliau Cymraeg ar Fusion. Gwnaethom hyn ar yr Hyb ac ar yr Asesiad Sgiliau Cymraeg. Gallwn fonitro sgiliau Cymraeg gan ddefnyddio data o Fusion, ynghyd â chanfyddiadau Asesiad Sgiliau Cymru. O edrych ar ddata Fusion, bu cynnydd o 9.0% mewn sgiliau Cymraeg yn amrywio o'r sylfaenol i'r rhugl, o 16.9% yn 2023/24 i 25.9% yn 2024/25. Mae canran gweithlu'r Cyngor sydd â sgiliau siarad Cymraeg yn amrywio o rai cymwys i rugl hefyd wedi cynyddu o 5.2% i 6.3%. Gallai hyn fod o ganlyniad i ymgyrchoedd ymwybyddiaeth Fusion, sy'n golygu bod mwy o staff yn diweddarau eu cofnod sgiliau Cymraeg, yn ogystal â rhai staff yn ennill a gwella eu sgiliau iaith Gymraeg.			
2.13	Nodau: Sicrhau bod gwefannau a chyfryngau cymdeithasol yr holl bartneriaid yn y strategaeth yn cael eu defnyddio i rannu gwybodaeth am y Gymraeg		
Gweithgaredd	Datblygu ymhellach sianeli gwefannau a chyfryngau cymdeithasol i ddarparu gwybodaeth i siaradwyr Cymraeg a dysgwyr ac i sefydliadau partner am weithgareddau, digwyddiadau, cyfleoedd swyddi. Sicrhau bod manylion cyswllt cymaint o bobl sy'n gadael yr ysgol â phosibl yn cael eu cofnodi (gydag ystyriaethau GDPR ar waith).	Targed erbyn 2027	Mae gwybodaeth reolaidd am weithgareddau sy'n benodol i'r Gymraeg wedi'i chynnwys yng nghynlluniau cyfryngau cymdeithasol y Cyngor ac wrth ddatblygu'r wefan ymhellach.
Cyfrifoldeb	Cyngor Bro Morgannwg (Tîm Cydraddoldeb a'r Gymraeg) mewn partneriaeth â: holl Bartneriaid y Fforwm y Fro	Cysylltiad ag amcan Lles yn y Cynllun Corfforaethol	1 - Creu lleoedd gwyb i fyw, i weithio ac i ymweld 3 - Rhoi dechrau da mewn bywyd i bawb
Diweddariad Lansiodd y Cyngor gyfrif Instagram corfforaethol ym mis Tachwedd 2024. Mae cyfrifon Cymraeg a Saesneg ar wahân, sy'n sicrhau bod cynnwys yn cael ei rannu yn y ddwy iaith. Mae cyfrifon Facebook corfforaethol ar wahân ar gyfer cynnwys Cymraeg a Saesneg. Unwaith eto, rhoddir y cynnwys allan yn y			

Gymraeg a'r Saesneg. Mae'r cyfrifon corfforaethol yn rhannu swyddi gan sefydliadau partner, gan gynnwys aelodau Fforwm y Fro megis Menter Bro Morgannwg, yr Urdd, a Hyrwyddwr Addysg Gymraeg Rhanbarthol — Cymraeg i Bawb.			
2.14	Nodau: Galluogi addysg Gymraeg a gweithgareddau cymdeithasol Cymraeg i fod ar gael i holl drigolion y Fro waeth beth fo'u cefndir neu leoliad		
Gweithgaredd	Mae ein partneriaid i gasglu a dadansoddi data ac ystadegau dienw ar y bobl sy'n defnyddio addysg Gymraeg a gweithgareddau cymdeithasol Cymraeg o ran amrywiaeth, sefyllfa economaidd-gymdeithasol ac a ydynt yn dod o gymunedau mwyafurif byd-eang ac esbonio pam mae monitro cydraddoldeb yn bwysig.	Targed erbyn 2027	Mwy o ddealltwriaeth o bwy sy'n cael mynediad at addysg cyfrwng Cymraeg a gweithgareddau sy'n seiliedig ar fonitro cydraddoldeb: cydnabod a deall pam nad yw grwpiau gwahanol yn cael mynediad at addysg a gweithgareddau cyfrwng Cymraeg Defnyddio'r ddealltwriaeth hon a'r data i dargedu ymgyrchoedd ymwybyddiaeth a gwaith hyrwyddo
Cyfrifoldeb	Cyngor Bro Morgannwg (Tîm Cydraddoldeb a'r Gymraeg) mewn partneriaeth â: holl Bartneriaid y Fforwm y Fro	Cysylltiad ag amcan Lles yn y Cynllun Corfforaethol	1 - Creu lleoedd gwych i fyw, i weithio ac i ymweld 3 - Rhoi dechrau da mewn bywyd i bawb 4 - Cefnogi ac amddiffyn y rhai sydd ein hangen
Diweddariad Mae Fforwm Addysg Gymraeg y Cyngor yn gweithio'n agos gydag ysgolion, timau addysg a phartneriaid allanol i adolygu darpariaeth addysg cyfrwng Cymraeg. Mae ymgyrch farchnata a hyrwyddo wedi cael ei lansio a fydd yn cynnwys targedu holl drigolion y Fro waeth beth fo'u cefndir a'u lleoliad am fanteision addysg Gymraeg. Mae cynlluniau ar y gweill i ystyried grŵp Gorchwyl a Gorffen Fforwm Addysg i ymchwilio i ddata ac ystadegau a sut mae'r rhain yn cael eu casglu.			
2.15	Nodau: Cynyddu'r cysylltiadau a rhwydweithio â sefydliadau di-Gymraeg yn y sectorau preifat a gwirfoddol		
Gweithgaredd	Hyrwyddo ac annog y Gymraeg ac amlieithrwydd yn gyffredinol o fewn sectorau nad ydynt yn dod o dan ddeddfwriaeth y Gymraeg yn	Targed erbyn 2027	Ymgysylltu â'r sectorau preifat a gwirfoddol ym Mro Morgannwg. Arwydd neu hysbysiad gweladwy mewn busnesau ar draws trefi'r Fro i dynnu sylw at le gall pobl ddefnyddio'r Gymraeg yn y gymuned.

	uniongyrchol. Mwy o ffocws ar ddwyieithrwydd ac uwchsgilio galluoedd Cymraeg staff. Cynnal arolwg sgiliau Cymraeg ac ymgyrch codi ymwybyddiaeth yng nghanol trefi'r Barri, y Bont-faen a Phenarth i hyrwyddo'r defnydd o'r Gymraeg mewn busnes lleol. Cynnwys ysgolion yn yr ymgyrch.		
Cyfrifoldeb	Cyngor Bro Morgannwg (Tîm Cydraddoldeb a'r Gymraeg) mewn partneriaeth â: Menter Bro Morgannwg; holl Bartneriaid Fforwm y Fro	Cysylltiad ag amcan Lles yn y Cynllun Corfforaethol	1 - Creu lleoedd gwych i fyw, i weithio ac i ymweld 5 - Bod y cyngor gorau y gallwn fod
Diweddariad Mae gan y Gwasanaeth leuenctid nifer o gontractau a Chytundebau Lefel Gwasanaeth ar waith gyda sefydliadau allanol. Yn dilyn adroddiad Estyn 2024, bydd y Gwasanaeth leuenctid yn edrych i fod yn ymwybodol o gyfleoedd Cymraeg a sicrhau bod cyhoeddusrwydd trwy gyfrwng y Gymraeg neu'n ddwyieithog. Cynhaliodd Menter Bro Morgannwg ymgyrch gyda busnesau lleol ar gyfer Diwrnod Shwmae Sumae i adnabod staff sy'n siarad Cymraeg. Cymerodd siopau, caffis a salonau lleol ran, gan arddangos poster #HapusSiarad a chymryd rhan yn ymgyrch cyfryngau cymdeithasol y Fenter. Rydym am adeiladu ar lwyddiant yr ymgyrch i greu cyfeirlyfr ar gyfer siaradwyr Cymraeg ym Mro Morgannwg.			

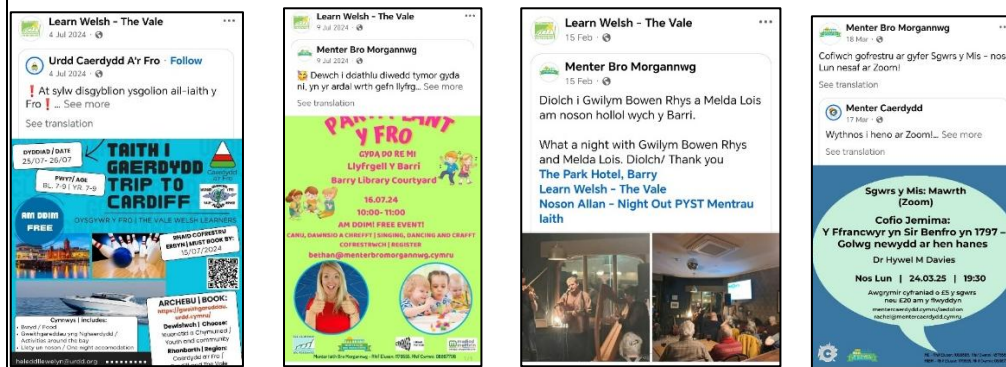
Thema 3: Creu amodau ffafriol – seilwaith a chyd-destun

3.1	Nodau: Defnyddio sianeli cyfathrebu a chyfryngau cymdeithasol i rannu gwybodaeth am gyfleoedd gwaith a gweithgareddau sy'n gysylltiedig â gwaith sydd angen sgiliau dwyieithog		
Gweithgaredd	Rhannu manylion swyddi a chyfleoedd fel prentisiaethau a phrofiadau gwaith drwy sianeli cyfryngau cymdeithasol y Cyngor, gan ddefnyddio rhwydweithiau presennol fel Fforwm y Fro i rannu gwybodaeth.	Targed erbyn 2027	Proses effeithiol i rannu gwybodaeth gan bartneriaid eraill gyda'r cyhoedd.
Cyfrifoldeb	Gyrfa Cymru; AALI; Ysgol Gymraeg Bro Morgannwg; Coleg Caerdydd a'r Fro; yr Urdd	Cysylltiad ag amcan Lles yn y Cynllun Corfforaethol	1 - Creu lleoedd gwyh i fyw, i weithio ac i ymweld 5 - Bod y cyngor gorau y gallwn fod

Diweddariad

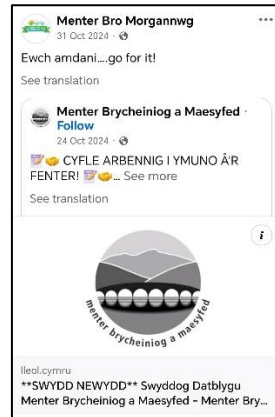
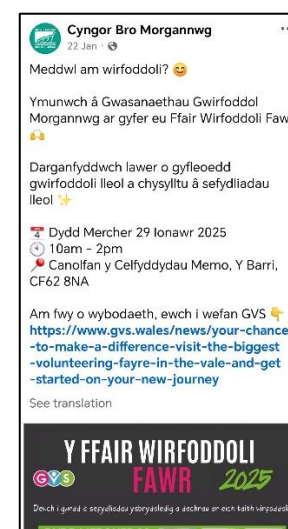
Mae Cyngor Bro Morgannwg, Menter Bro Morgannwg, Dysgu Cymraeg y Fro, ysgolion cyfrwng Cymraeg, a Choleg Caerdydd a'r Fro yn rhannu manylion digwyddiadau a gweithgareddau Cymraeg yn rheolaidd ar eu sianeli cyfryngau cymdeithasol. Mae partneriaid Fforwm y Fro hefyd yn rhannu swyddi ei gilydd yn rheolaidd. Roedd hwn yn bwynt trafod yn ail gyfarfod Fforwm y Fro: roedd yr aelodau'n awyddus i sicrhau bod digwyddiadau'n cael eu hysbysebu'n eang er mwyn hyrwyddo'r Gymraeg yn y ffordd orau. Mae'r cyfryngau cymdeithasol yn cael eu cydnabod fel ffordd allweddol o gyfathrebu â siaradwyr Cymraeg ac aelodau ehangach o'r gymuned.

Dyma rai enghreifftiau o rannu swyddi a digwyddiadau partneriaid eraill:

3.2	Nodau: Cefnogi a hyrwyddo ffeiriau gyrfaeodd/swyddi sydd â'r nod o hyrwyddo sgiliau dwyieithog fel sgiliau sy'n gysylltiedig â gwaith		
Gweithgaredd	Cefnogi a helpu i hyrwyddo ffeiriau gyrfaeodd/swyddi sy'n cael eu rhedeg a'u gweinyddu gan sefydliadau partner. Cefnogi digwyddiadau cyflogadwyedd sy'n hyrwyddo'r Gymraeg a dwyieithrwydd fel sgiliau sy'n gysylltiedig â gwaith. Rhannu fideos sy'n hyrwyddo'r Gymraeg a dwyieithrwydd fel sgiliau sy'n gysylltiedig â gwaith gan gynnwys sesiynau wedi'u hanelu at bobl ifanc 16-25 oed a cheiswyr gwaith sy'n dychwelyd i gyflogaeth.	Targed erbyn 2027	Hyrwyddo digwyddiadau a gynhelir gan bartneriaid ym Mro Morgannwg, awdurdodau cyfagos, a phartneriaid allanol eraill trwy sianeli cyfathrebu a chyfryngau cymdeithasol Cyngor Bro Morgannwg
Cyfrifoldeb	Cyngor Bro Morgannwg (Dysgu a Sgiliau) mewn partneriaeth â: Gyrfa Cymru; holl Bartneriaid y Fforwm y Fro; Ysgol Gymraeg Bro Morgannwg; Coleg Caerdydd a'r Fro; yr Urdd; Bwrdd Iechyd Caerdydd a'r Fro; partneriaid rhanbarthol, er enghraifft, awdurdodau lleol cyfagos	Cysylltiad ag amcan Lles yn y Cynllun Corfforaethol	1 - Creu lleoedd gwyh i fyw, i weithio ac i ymweld 3 - Rhoi dechrau da mewn bywyd i bawb
Diweddariad			

Mae Cyngor Bro Morgannwg yn defnyddio ei gyfrif LinkedIn corfforaethol yn bennaf i rannu gwybodaeth am gyfleoedd gwaith a swyddi gwag, fodd bynnag, mae rhai swyddi yn cael eu hysbysebu ar Facebook. Mae ffeiriau swyddi a gyrfaeodd yn cael eu hysbysebu ar Facebook ac mae'r cyfrif corfforaethol hefyd yn rhannu swyddi tebyg gan sefydliadau eraill ac aelodau Fforwm y Fro.

Mae Menter Bro Morgannwg yn rhannu manylion cyfleoedd swyddi a ffeiriau gyrfya Cymraeg ar ei sianeli cyfryngau cymdeithasol gan gynnwys swyddi Mentrau Iaith eraill.

Rhannodd Dysgu Cymraeg y Fro'r swyddi hyn hefyd.

Cafodd disgyblion o Ysgol Bro Morgannwg a myfyrwyr Cymraeg Coleg Caerdydd a'r Fro gyfle i fynychu'r ffeiriau swyddi a gyrfaeodd Cymraeg rhanbarthol yng Nghaerdydd, a redir gan Brifysgol Caerdydd, Cyngor Caerdydd, a Menter Caerdydd. Bu Menter Bro Morgannwg hefyd yn gweithio gyda phartneriaid i ddarparu ffair yrfaeodd yn Ysgol Bro Morgannwg.

Mae Dysgu Cymraeg y Fro yn mynychu digwyddiadau cyflogadwyedd yn rheolaidd ac yn hyrwyddo'r Gymraeg fel sgil yn y gweithle.

3.3	Amcanion: Cefnogi datblygiad cyfleoedd gofal plant Cymraeg, gan gynnwys yn ystod gwyliau'r ysgol		
Gweithgaredd	Cynnal adolygiad o anghenion gofal plant rhieni sydd â phlant mewn addysg Gymraeg a pharhau â chynlluniau chwarae Cymraeg yn ystod gwyliau'r ysgol. a) Cynnal adolygiad o anghenion gofal plant rhieni sydd â phlant mewn addysg cyfrwng Cymraeg mewn perthynas â darpariaeth gofal plant cofrestredig. b) Parhau i ddatblygu cynlluniau chwarae cyfrwng Cymraeg yn ystod gwyliau'r ysgol.	Targed erbyn 2027	Cefnogi datblygiad gofal plant cofrestredig sydd ar gael drwy gyfrwng y Gymraeg. Cefnogi datblygiad clybiau brecwast a/neu glybiau ar ôl yr ysgol mewn ysgolion cynradd Cymraeg; Cefnogi datblygiad gofal plant cofleidol lle nodir anghenion; a Parhau i gynyddu'r niferoedd sy'n mynychu cynlluniau chwarae yn ystod y gwyliau gan 100%.
Cyfrifoldeb	Cyngor Bro Morgannwg (Dysgu a Sgiliau) mewn partneriaeth â: Menter Bro Morgannwg; Partneriaeth Plant a Phobl Ifanc;	Cysylltiad ag amcan Lles yn y Cynllun Corfforaethol	1 - Creu lleoedd gwyh i fyw, i weithio ac i ymweld 3 - Rhoi dechrau da mewn bywyd i bawb 4 - Cefnogi ac amddiffyn y rhai sydd ein hangen

Diweddariad

Mae tîm Gofal Plant a Blynnyddoedd Cynnar y Fro yn darparu cyngor, cefnogaeth ac arweiniad i ddatblygu brecwast, clybiau ar ôl ysgol a darpariaeth gwyliau. Mae cymorth ariannol hefyd ar gael i'r sector y tu allan i'r ysgol i gefnogi sefydlu darpariaeth/lleoedd newydd neu gynaliadwyedd ar gyfer lleoliad presennol sydd mewn perygl o gau. Mae recriwtio a chadw staff, yn enwedig staff gofal plant sy'n siarad Cymraeg, yn parhau i fod yn her. Mae ymgyrch recriwtio yn parhau i gael ei chynnal i hyrwyddo gofal plant fel gyrfa.

Mae Menter Bro Morgannwg yn cynnal Bwrlwm — sesiynau chwarae Cymraeg yn rhad ac am ddim yn ystod gwyliau'r ysgol mewn lleoliadau ar draws Bro Morgannwg. Mae'r Fenter wedi cyngori bod y galw am Bwrlwm yn fwy na'r ddarpariaeth, ond mae'r arian sydd ar gael yn cyfyngu ar nifer y sesiynau y gallant eu cynnal. Mae nifer dda yn mynychu'r sesiynau ac maent yn cynnwys celf a chrefft, a sesiynau chwaraeon mewn cysylltiad â'r Urdd.

Mae'r rhan fwyaf o'r ysgolion cynradd cyfrwng Cymraeg ym Mro Morgannwg yn cynnal clwb brechwast rhad ac am ddim, sy'n cael ei redeg gan staff yr ysgol. Mae nifer o ysgolion hefyd yn darparu clybiau ysgol uwchradd, gyda gofal ar ôl ysgol yn aml yn cael ei ddarparu gan staff ysgol neu weithiau sefydliadau allanol. Gall hyn olygu nad yw'r ddarpariaeth yn Gymraeg bob amser. Mae rhai ysgolion yn ymwybodol o ddarparwyr gofal plant lleol sy'n gwneud gofal cofleidiol, ond mae'r mwyafrif yn Saesneg. Mae'r Cylch Meithrin yn y Bont-faen yn darparu gofal plant cofleidiol Cymraeg ar gyfer Ysgol lolo Morgannwg. Nid oes llawer o ofal plant Cymraeg ar gael ym Mro Morgannwg, y bu partneriaid yn Fforwm y Fro yn trafod ac yn edrych i fynd i'r afael ag ef. Mae Coleg Caerdydd a'r Fro yn cynnig cyrsiau a chymwysterau mewn gofal plant, a gellir eu cyflwyno yn Gymraeg hefyd.

3.4	Nodau: Codi ymwybyddiaeth o'r Gymraeg ar lwyfannau digidol		
Gweithgaredd	Parhau i sicrhau bod cynnwys Cymraeg yn cael ei gynnwys ar safleoedd newyddion ar-lein a sicrhau bod cynnwys Cymraeg yn cael ei rannu ar holl lwyfannau cyfryngau cymdeithasol y Cyngor.	Targed erbyn 2027	Mwy o ddilynwyr ac ymgysylltu gyda chyfrifon cyfryngau cymdeithasol Cymraeg y Cyngor
Cyfrifoldeb	Cyngor Bro Morgannwg (Cyfathrebu) mewn partneriaeth â: Menter Bro Morgannwg; holl Bartneriaid y Fforwm y Fro.	Cysylltiad ag amcan Lles yn y Cynllun Corfforaethol	1 - Creu lleoedd gwyh i fyw, i weithio ac i ymweld 5 - Bod y cyngor gorau y gallwn fod

Diweddariad

Fe wnaethon ni lansio cyfrif Instagram corfforaethol ym mis Tachwedd 2024. Mae cyfrifon Cymraeg a Saesneg ar wahân sy'n rhannu'r un cynnwys yn yr iaith berthnasol. Mae hyn yn darparu ffordd arall o rannu cynnwys Cymraeg gyda thrigolion, ynghyd â'r cyfrifon Facebook corfforaethol a chyfrifon Twitter/X corfforaethol sydd hefyd yn gweithredu mewn cyfrifon Cymraeg a Saesneg ar wahân.

Mae nifer y dilynwyd ar gyfer y cyfrif Facebook corfforaethol wedi cynyddu ond mae nifer y dilynwyd X/Twitter wedi gostwng wrth i lai o bobl ddefnyddio'r platform. Cyhoeddodd y Cyngor ddechrau Ebrill 2025 y byddent yn rhoi'r gorau i ddefnyddio X/Twitter. Mae gwaith i'w wneud i hyrwyddo llwyfannau cyfryngau cymdeithasol corfforaethol y Cyngor, gan gynnwys y fersiynau Cymraeg.

Cyfrif cyfryngau cymdeithasol corfforaeth	2023/24	2024/25
Facebook	141	153
X / Twitter	651	626
Instagram	N/A	22

3.5	Nodau: Sefydlu rwydwaith o fannau sydd ar gael ar draws partneriaeth Fforwm y Fro i hyrwyddo'r Gymraeg a chyfranogiad mewn gweithgareddau Cymraeg		
Gweithgaredd	Archwilio lleoliadau ar draws Bro Morgannwg y gellid eu defnyddio i hyrwyddo gweithgareddau cymdeithasol Cymraeg a chynyddu cyfranogiad ynddynt.	Targed erbyn 2027	Creu cronfa ddata neu rwydwaith o fannau a sefydliadau sydd ar gael.
Cyfrifoldeb	Cyngor Bro Morgannwg (Tîm Cydraddoldeb a'r Gymraeg) mewn partneriaeth â: holl Bartneriaid y Fforwm y Fro ac eraill yn lleol fel Cyngor Tref y Barri ac ar draws Cymru megis awdurdodau lleol a Mentrau Iaith eraill	Cysylltiad ag amcan Lles yn y Cynllun Corfforaethol	1 - Creu lleoedd gwyb i fyw, i weithio ac i ymweld 5 - Bod y cyngor gorau y gallwn fod

Diweddariad Mae aelodau Fforwm y Fro wedi disgrifio mannau sydd ar gael y gallant eu cynnig i aelodau, grwpiau a sefydliadau eraill gynnal a chynnig gweithgareddau a digwyddiadau Cymraeg. Mae'r rhain yn cynnwys gofodau yng Ngholeg Caerdydd a'r Fro a Maes Awyr Caerdydd, ynghyd â mannau cymunedol mewn ysgolion gan gynnwys Ysgol Sant Baruc. Byddwn yn ffurfio'r rhain yn gronfa ddata ar gyfer aelodau, staff y Cyngor, ac aelodau posibl o'r cyhoedd. Gallai'r gronfa ddata gael ei chynnal gan Gyngor Bro Morgannwg ar y tudalennau laith Gymraeg allanol.			
3.6	Amcanion: Rhoi cymorth ar Staffnet i siaradwyr a dysgwyr Cymraeg		
Gweithgaredd	Defnyddio Staffnet i gynnal Hyb Cymraeg i gyfeirio staff at adnoddau defnyddiol, cyrsiau Cymraeg, gweithgareddau cymunedol, a chanllawiau deddfwriaethol.	Targed ar gyfer 2027	Parhau i ddatblygu'r Hyb, gan gynnwys tudalen ar gyfer calendr digwyddiadau ac addysg Gymraeg.
Cyfrifoldeb	Cyngor Bro Morgannwg; Dysgu Cymraeg y Fro; Swyddog Cymraeg Cyngor Bro Morgannwg	Cysylltiad ag amcan Lles yn y Cynllun Corfforaethol	1 - Creu lleoedd gwyb i fyw, i weithio ac i ymweld 5 - Bod y cyngor gorau y gallwn fod
Diweddariad Lansiwyd tudalen newydd ar ffurf hwb ar Staffnet+ ar gyfer popeth Cymraeg. Gall holl staff corfforaethol ac ysgol weld yr Hyb o gyfrifiaduron a dyfeisiau personol y cyngor. Mae Hyb Cymraeg yn tynnu ynghyd yr holl wybodaeth am wasanaeth cyfieithu Cymraeg y Cyngor, Safonau'r Gymraeg, a chyfleoedd i ddysgu a defnyddio'r Gymraeg yn y gweithle, mewn canolfan ar-lein. Rydym yn cynnwys llawer mwy o arweiniad, esboniad, a gwybodaeth a oedd yn flaenorol. Mae hyn yn ei gwneud yn haws i staff ddod o hyd i'r wybodaeth gywir ac yn helpu i sicrhau ein bod yn cydymffurfio'n well â Safonau'r Gymraeg.			

Lansiwyd yr Hyb ym mis Medi 2024. Rydym wedi ychwanegu at y dudalen ers hynny, gan gynnwys tudalen am Addysg Gymraeg, adran am Cyfieithu Cyflym, a dolenni i ganllawiau ynghylch y safonau llunio polisi.

3.7 Nodau: Cefnogi staff ac aelodau'r Cyngor i ddefnyddio'r Gymraeg yn y gweithle			
Gweithgaredd	Hyrwyddo a gwneud staff yn ymwybodol o offer Cymraeg gan gynnwys Cysill a Cysgair, offer Cymraeg ar apiau Microsoft 365, ac adnoddau ar-lein eraill.	Targed erbyn 2027	Mwy o staff yn defnyddio eu sgiliau Cymraeg eu hunain gyda chymorth offer a rhaglenni Cymraeg.
Cyfrifoldeb	Cyngor Bro Morgannwg (Tîm Cydraddoldeb a'r Gymraeg)	Cysylltiad ag amcan Lles yn y Cynllun Corfforaethol	1 - Creu lleoedd gwyh i fyw, i weithio ac i ymweld 5 - Bod y cyngor gorau y gallwn fod

Diweddariad

Lansiwyd tudalen newydd ar ffurf hwb ar Staffnet+ ar gyfer popeth Cymraeg. Gall holl staff corfforaethol ac ysgol weld yr Hyb o gyfrifiaduron a dyfeisiau personol y cyngor.

Mae Hyb Cymraeg yn tynnu ynghyd yr holl wybodaeth am wasanaeth cyfieithu Cymraeg y Cyngor, Safonau'r Gymraeg, a chyfleoedd i ddysgu a defnyddio'r Gymraeg yn y gweithle, mewn canolfan ar-lein. Rydym yn cynnwys llawer mwy o arweiniad, esboniad, a gwybodaeth a oedd yn flaenorol. Mae hyn yn ei gwneud yn haws i staff ddod o hyd i'r wybodaeth gywir ac yn helpu i sicrhau ein bod yn cydymffurfio'n well â Safonau'r Gymraeg.

Ar y dudalen Cymraeg Gwaith, mae adran [Offer ac Adnoddau](#) sy'n rhoi manylion am feddalwedd Cymraeg, dewis iaith ar Microsoft 365, geiriaduron ar-lein, ac adnoddau ar-lein eraill.

3.8	Nodau: Adolygu aelodaeth o rwydweithiau Cymraeg lleol a rhanbarthol		
Gweithgaredd	Fforwm y Fro i adolygu rhwydweithiau Cymraeg lleol a rhanbarthol a diweddaru yn ôl yr angen, gan wahodd partneriaid "coll" i fynychu Fforwm y Fro a grwpiau eraill Yn unol ag ystyriaethau Diogelu Data a GDPR, asesu pa wybodaeth fonitro y gellir ei rhannu rhwng partneriaid yn rhanbarthol er mwyn helpu i gyflawni targedau o fewn y Strategaeth Hyrwyddo'r Gymraeg newydd.	Targed erbyn 2027	Cynyddu cyfranogiad gan bartneriaid / sectorau eraill, er enghraifft, Bwrdd Iechyd Prifysgol Caerdydd a'r Fro, cymdeithasau tai, sefydliadau cymunedol a'r trydydd sector.
Cyfrifoldeb	Cyngor Bro Morgannwg (Tîm Cydraddoldeb a'r Gymraeg) mewn partneriaeth â: Menter Bro Morgannwg; holl bartneriaid y Fforwm y Fro.	Cysylltiad ag amcan Lles yn y Cynllun Corfforaethol	1 - Creu lleoedd gwyb i fyw, i weithio ac i ymweld 5 - Bod y cyngor gorau y gallwn fod
Diweddariad Cyfarfu Fforwm y Fro ddwywaith yn ystod 2024/25. Yn y cyfarfod nesaf, byddwn yn gofyn i aelodau nodi pobl neu sefydliadau a fyddai â diddordeb yng ngwaith y grŵp a hyrwyddo'r Gymraeg ym Mro Morgannwg y gallem eu gwahodd i ymuno â'r Fforwm. Byddwn hefyd yn ystyried gwasanaethau perthnasol yng Nghyngor Bro Morgannwg a allai ymuno.			
3.9	Nodau: Cynyddu gwaith partneriaeth ar brosiectau trawsffiniol a rhanbarthol		
Gweithgaredd	Lle y bo'n ymarferol, ymgymryd â phrosiectau rhwng partneriaid yn rhanbarthol i helpu i gyflawni targedau o fewn y Strategaeth Hyrwyddo'r Gymraeg newydd.	Targed erbyn 2027	Parhaus

Cyfrifoldeb	Pob partner Fforwm y Fro fel sy'n berthnasol fesul prosiect; partneriaethau rhanbarthol a fforymau megis P-RC, Grŵp Deddf, rhwydwaith grŵp Rhwydiaith CLILC.	Cysylltiad ag amcan Lles yn y Cynllun Corfforaethol	1 - Creu lleoedd gwyd i fyw, i weithio ac i ymweld 5 - Bod y cyngor gorau y gallwn fod
Diweddariad Cyfarfu Fforwm y Fro ddwywaith yn 2024/25. Roedd yn ffordd ddefnyddiol o gael sefydliadau sydd â diddordeb penodol yn y Gymraeg ym Mro Morgannwg at ei gilydd a chreu cysylltiadau a chydweithio. Edrychwn ymlaen at barhau i dyfu Fforwm dros y blynyddoedd nesaf. Rydym yn parhau i fod yn rhan o Grŵp Deddf a Rhwydiaith, gan gyfarfod yn fisol a mynychu unrhyw gynadleddau wyneb yn wyneb. Rydym hefyd yn rhan o sianel Teams fywiog ar gyfer Grŵp Deddf, sy'n ffynhonnell ddefnyddiol o gymorth ac arweiniad. Rydym yn mynychu cyfarfodydd chwarterol Cymraeg i Bawb ac mae Swyddog Addysg Cymru ar y bwrdd llywodraethu, gan fynychu cyfarfodydd ychwanegol ar gyfer y Bartneriaeth Addysg Gymraeg Rhanbarthol. Rydym wedi meithrin perthynas gref gydag awdurdodau rhanbarthol eraill, yr ysgolion lleol, sefydliadau fel Menter Bro Morgannwg, a byddwn yn parhau i ddatblygu'r cysylltiadau hyn a chydweithio ar brosiectau pan fyddant yn codi.			
3.10	Nodau: Yn unol â'r CSCA, datblygu prosiectau o dan y Rhaglen Cymunedau Cynaliadwy ar gyfer Dysgu (Ysgolion y 21ain Ganrif)		
Gweithgaredd	Datblygu mwy o ysgolion Cymraeg, canolfannau ar gyfer dysgu oedolion a dysgu cymunedol, trochi, grwpiau cymunedol fel rhan o'n rhaglen amlinellol strategol.	Targed ar gyfer 2027	Parhaus
Cyfrifoldeb	Cyngor Bro Morgannwg mewn partneriaeth â: holl bartneriaid y Fforwm y Fro; Grŵp CSCA	Cysylltiad ag amcan Lles yn y Cynllun Corfforaethol	1 - Creu lleoedd gwyd i fyw, i weithio ac i ymweld 2 - Parchu a dathlu'r amgylchedd 3 - Rhoi dechrau da mewn bywyd i bawb 4 - Cefnogi ac amddiffyn y rhai sydd ein hangen 5 - Bod y cyngor gorau y gallwn fod
Diweddariad			

Yn dilyn yr ymgynghoriad cyhoeddus i'r cynnig i ehangu Ysgol Iolo Morgannwg yn 2023/24, penodwyd KIER adeiladu i ddatblygu adeilad ysgol newydd Ysgol Iolo Morgannwg ar safle Gerddi Clare yn y Bont-faen. Derbyniodd tîm Cymunedau Cynaliadwy ar gyfer Dysgu'r Cyngor gymeradwyaeth y Cabinet i fwrw ymlaen â Gwasanaethau Ôl-Adeiladu (PCS) y prosiect, sy'n golygu y dylem allu llofnodi contractau a mynd ar y safle erbyn yr haf. Gwnaethom gynnal asesiad dichonoldeb ar dir yng Ngorllewin y Fro o ran safle ar gyfer ysgol uwchradd cyfrwng Cymraeg newydd. Bydd y tîm Cymunedau Cynaliadwy ar gyfer Dysgu yn parhau i edrych ar y prosiect hwn.			
3.11	Nodau: Datblygu'r prosiect Enwau Lleoedd i restru'r Gymraeg/Saesneg ac enwau lleoedd eraill, yn unol â'r gronfa ddata ar-lein genedlaethol, a chymeradwyo Polisi Enwi Strydoedd sy'n ystyried Safonau'r Gymraeg		
Gweithgaredd	Cwblhau'r rhestr o enwau lleoedd safonedig a llunio canllawiau ar gyfer enwi strydoedd ym Mro Morgannwg.	Targed erbyn 2027	Y rhestr a'r canllawiau wedi'u cwblhau a'u cymeradwyo
Cyfrifoldeb	Cyngor Bro Morgannwg (Polisi a Thrawsnewid Busnes) mewn partneriaeth â: Menter Bro Morgannwg; Panel Enwau Lleoedd Comisiynydd y Gymraeg; Grwpiau hanes lleol	Cysylltiad ag amcan Lles yn y Cynllun Corfforaethol	1 - Creu lleoedd gwyh i fyw, i weithio ac i ymweld 2 - Parchu a dathlu'r amgylchedd 5 - Bod y cyngor gorau y gallwn fod
Diweddariad Darparodd Comisiynydd y Gymraeg sesiwn wybodaeth am enwau lleoedd ac arwyddion stryd. Ein nod oedd rhannu'r recordiad gyda'r tîm perthnasol ym maes Priffyrdd, ond nid ydym wedi derbyn y recordiad gan y Comisiynydd hyd yn hyn. Gwnaethom ohebu â'r tîm Priffyrdd i gadarnhau bod y Polisi Enwi Strydoedd a adolygwyd ac a ddiweddarwyd yn 2020 wedi'i gymeradwyo.			

3.12	Nodau: Adolygu Strategaeth Sgiliau Iaith y Cyngor a'i hymgorffori yn strategaethau a chynlluniau sy'n dod i'r aml.		
Gweithgaredd	Adolygu a diweddarau strategaeth iaith Gymraeg y Cyngor a gweithio gydag Adnoddau Dynol i'w hymgorffori yn strategaethau sy'n dod i'r aml, fel y Strategaeth Recriwtio a Chadw a'r	Targed erbyn 2027	Mae strategaeth sgiliau iaith Gymraeg wedi'i chynnwys o fewn strategaethau eraill.

	Strategaeth Pobl newydd. Adolygu a diweddarau'r dadansoddiad o sgiliau ieithyddol Cymraeg staff yn dilyn yr asesiad sgiliau yn 2024/2025 i nodi bylchau mewn gwasanaethau sy'n gofyn am sgiliau dwyieithog a nodi anghenion hyfforddi.		Mae pob swydd wag yn cael ei hasesu o ran gofynion Cymraeg ac mae hysbysebion swyddi yn adlewyrchu'n briodol ofynion Cymraeg y rôl honno. Mae archwiliad sgiliau wedi'i ddiweddarau yn cynnig data defnyddiol a pherthnasol ar gyfer dadansoddi cyflogaeth a hyrwyddo'r Gymraeg.
Cyfrifoldeb	Cyngor Bro Morgannwg (Tîm Cydraddoldeb a'r Gymraeg / Adnoddau Dynol)	Cysylltiad ag amcan Lles yn y Cynllun Corfforaethol	1 - Creu lleoedd gwyh i fyw, i weithio ac i ymweld 5 - Bod y cyngor gorau y gallwn fod
Diweddariad Edrychwyd ar y Strategaeth laith bresennol yn 2024 a daethom i'r casgliad ei bod yn hen ffasiwn ac nad yw'n cyd-fynd â strategaethau presennol y gweithlu. Fel rhan o'r gweithgaredd hwn, gwnaethom benderfynu bod angen asesiad sgiliau newydd ar gyfer yr holl staff er mwyn sicrhau bod y data cyfredol ynghylch sgiliau iaith Gymraeg y staff yn gyfredol ac yn berthnasol. Gwnaethom hefyd ystyried Safonau'r Gymraeg o ran recriwtio ac rydym yn cydnabod bod angen gwneud mwy o waith o ran asesu gofynion sgiliau swyddi gwag a sicrhau bod y wybodaeth hon yn cael ei chyfleu'n effeithiol mewn hysbysebion swyddi. Edrychwn ymlaen at weithio'n agos gydag Adnoddau Dynol yn y blynyddoedd nesaf i wella'r maes gwaith hwn. Lansiwyd Asesiad Sgiliau Cymraeg ym mis Ionawr 2025. Gwnaed hyn drwy Ffurflen Microsoft felly nid yw wedi effeithio ar adroddiad Fusion, oni bai bod aelodau staff yn diweddarau eu sgiliau Cymraeg ar Fusion ar ôl cwblhau'r Asesiad Sgiliau Cymraeg. Gellir gweld yr Asesiad Sgiliau yma. Ynghyd â'r Asesiad Sgiliau, gwnaethom hefyd greu Fframwaith Sgiliau Cymraeg i'w gwneud yn haws i staff hunanasesu eu galluedd yn y Gymraeg yn fwy cywir. Crëwyd y Fframwaith Sgiliau gan gyfeirio at y Ganolfan Dysgu Cymraeg Cenedlaethol, canllawiau Comisiynydd y Gymraeg, a chymorth gan awdurdodau eraill. Gellir gweld y Fframwaith Sgiliau yma.			
3.13	Amcanion: Sicrhau bod y wybodaeth a'r data monitro ar gyfer y Strategaeth Hyrwyddo 5 mlynedd, CSCA ac adroddiadau blynyddol Safonau'r Gymraeg yn cael eu llunio a'u hadrodd arnynt yn gyson		
Gweithgaredd	Mwy o gysondeb o ran data adrodd ar draws yr adroddiadau i'r holl Bwyllgorau Craffu perthnasol a chyrrff adrodd allanol.	Targed erbyn 2027	Bob blwyddyn, bod yr adroddiadau yn dangos mwy o gysondeb a manylder yn ogystal â chynnydd.
Cyfrifoldeb	Cyngor Bro Morgannwg (pob adran) mewn partneriaeth â holl bartneriaid y Fforwm y	Cysylltiad ag amcan Lles yn y	1 - Creu lleoedd gwyh i fyw, i weithio ac i ymweld

	Fro.	Cynllun Corfforaethol	5 - Bod y cyngor gorau y gallwn fod
Diweddariad			
Rydym yn cynhyrchu'r Adroddiad Monitro Cymraeg ac yn diweddarau cynllun gweithredu Strategaeth Hybu'r Gymraeg bob blwyddyn, sydd wedyn yn cael eu cymeradwyo gan graffu. Maent yn cael eu cyhoeddi ar y wefan allanol yma Safonau'r Iaith Gymraeg. Rydym yn adrodd ar y CSGA yn flynyddol. Rydym wedi dechrau ar y gwaith o ddiweddarau'r Strategaeth Sgiliau Ieithyddol i integreiddio o fewn y Strategaeth Pobl sy'n dod i'r amlwg a pholisïau recriwtio a chadw			
3.14	Amcanion: Cynnal adolygiad o'r cynllun gweithredu hwn ar ddiwedd blwyddyn dau a chymeradwyo'r fersiwn wedi'i diweddarau		
Gweithgaredd	Cynnal adolygiad o'r camau gweithredu ddiwedd 2023 hyd yma a diwygio yn ôl y gofyn, gan ystyried unrhyw amgylchiadau newydd.	Targed erbyn 2027	Cynllun Gweithredu'r Strategaeth Hyrwyddo wedi'i ddiweddarau a'i gymeradwyo erbyn mis Mawrth 2025
Cyfrifoldeb	Cyngor Bro Morgannwg (Tîm Cydraddoldeb a'r Gymraeg) mewn partneriaeth â holl bartneriaid y Fforwm y Fro.	Cysylltiad ag amcan Lles yn y Cynllun Corfforaethol	1 - Creu lleoedd gwyb i fyw, i weithio ac i ymweld 5 - Bod y cyngor gorau y gallwn fod
Diweddariad			
Mae cynlluniau ar waith i adolygu a diweddarau'r cynllun gweithredu yn unol â Strategaeth Hyrwyddo'r Gymraeg newydd yn 2027. Yn yr un modd â'r adolygiad yn 2024/25, byddwn yn ymgysylltu â phartion cyfrifoldeb a Fforwm y Fro wrth adolygu a diweddarau'r cynllun gweithredu.			